

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r s k

1968. december 10.

bb 1. ,, fénymennyezet,, a keleti csarnokában - 1969: belső tatarozás

i hbj/gk-ju la g

1968. december 10.

a baross téri gyalogos aluljáró-rendszerből - mint ismeretes - az üvegfal alatt kialakított majdnem husz méter széles aluljáró folyóson juthatnak be az utasok a keleti pályaudvar csarnokának süllyesztett pénztársorához, majd onnan lépcsőn haladnak fel a peronszigetekhez. a süllyesztett térséget azonban jól meg kell világítani, annál is inkább, mert a lépcsősoron naponta tíz-és tizezrek járnak, s előreláthatóan nagy lesz a forgalom a süllyesztett pénztársorok előtt is. a szakemberek sokat töprengtek, hogyan lehetne a lehető legjobban megoldani a térség világítását. végül úgy döntöttek: ujszerű ,, csillárt,, kap a csarnok eleje, a tetőre függesztenek egy könnyű szerkezetből kialakított úgynevezett ,, fénymennyezetet,, amelyről több száz lámpa szórja a fényt, és a könnyű acélszerkezetre szerelt fényvisszaverő lapok is még tovább javítják a fényeffektust. a ,, fénymennyezetet,, még a jövő évben kialakítják.

a keleti pályaudvar csarnokát néhány évvel ezelőtt renoválták, sajnos, ez nem nagyon látszik meg a hatalmas épületeken, mert a festék sokhelyütt leperog, sőt a vakolat is mállik. különösen piszkos a csarnok belseje, mert a gőzmozdonyok keményből kiáramló korom ráakadott a falakra. az elgondolások szerint a hetvenes évek elejétől már csak elvétve fut be a gőzmozdony a keletibe, s így nem is füstöli azt be. ezért határozott úgy a máv, hogy 1969-ben újból tataroztatja a csarnok belsejét, most már lényegesen jobb minőségű festékanyagot használva fel. a falakat világos színre festik. úgy számolnak, hogy ezt a munkát 1970 elejére befejezik, amikor az egész baross téri gyalogos aluljáró-rendszert és a metró első szakaszát átadják a forgalomnak. némileg átlakítják az indulási - a thököly ut felé néző - oladalszárnyat is. sajnos, a csarnok teljes külső tatarozását nem tudják megoldani, mert ismét be kellene állványozni a hatalmas épületkomplexumot, ami igen nagy összeget emésztene fel. /mti/

Zseli

bb 2. meghatározzák a balaton végleges partvonalát

b vid-cs/fné-lm ká

1968. december 10.

a vízügyi és térképészeti szakemberek valóságos ki-
szabják a balaton területét: meghatározzák a végleges partvo-
nalakat. a vihar okozta hullámverés, a jégterhelés és a váltó-
zó vízszint-különbségek révén a balaton eddig maga szabályoz-
ta partszegélyét. még az utóbbi évtizedekben is megesett, hogy
a déli part egyes helyein a teleksorok jelentékeny részét víz-
szahodította a víz.

a 60-as évek elején erőteljesebben hozzáfogtak a tó
partjának mesterséges szabályozásához. azóta mintegy tíz kilo-
méteres partfallal kerekben hatszázezer négyzetméternyi vízter-
ületet változtattak szárazföldre. balatonakarattyan és alsó-
örsőna vasutvonal áthelyezéséhez, sífok-balatonszéplakon pe-
dig az új üdülősor kialakításához „raboltak”, vissza terüle-
tet. most a budapesti térképészeti vállalat új részletes tér-
képet készít az üdülotelepek és az egyes szakaszok partvonalai-
ról. a térképeken részletesen feltüntetik a nádasokat és a
mélységi adatokat is. a balaton végleges partvonalának megha-
tározásánál messzemenően figyelembe veszik a települési prob-
lémákat, a községi rendezési elképzeléseket és a távlati fejleszté-
si terveket. azokon a helyeken, ahol a távlati tervekben
újabb létesítmények szerepelnek, csak ideiglenes partvédművet
képeznek ki. a szabályozás egyúttal irányt szab az építési
engedélyek kiadásához. a továbbiakban „meghúzzák”, az ugyne-
vezett második belső vonalat is. a balatonszéplaki ezüst parti-
nál például már az egykori vízterület helyén emelkednek a ter-
vezett üdülősor első nagy épületei. a balaton új szabályozási
vonalának kiépítését fokozatosan hajtják végre./mti/

bb 4. újabb értékes középkori kőfaragványok kerültek elő
székesfehérvárott

vid-fm/mné-lm ká

1968. december 10.

székesfehérvárott régi épületek bontása közben apostolo-
kat ábrázoló 12. századbéli domborművet találtak, amely való-
színűleg a királyi bazilika kapuját díszítette. a csator-
názási munkálatoknál tíz újabb értékes kőfaragvány került
elő, amelyek szintén a királyi bazilikához tartoztak.

a március 15. utcában egy ház tatarozásakor husz olyan
kőfaragványra bukkantak, amelyek egy- eddig ismeretlen - szé-
kesfehérvári egyházi épületet díszítettek./mti/

2er

- 2 -

bb 3. jelentés a téli könyvvásárról

1 tf/tm-lm sr

1968. december 10.

nagy a kereslet a javában tartó téli könyvvásáron a
néhány híján százféle új kiadvány iránt. a legtöbb boltban már
teljes a választék a vásár listáján szereplő könyvekből, ugyan-
akkor ezekben a napokban a nyomdák folyamatosan szállítják a
még készülő köteteket.

régi igényt elégítettek ki a kiadók azzal, hogy az
idei vásárra különösen gazdag választékot jelentettek meg if-
júsági és gyermekkönyvekből: 800 000 példányban készült el
26-féle olvasnivaló. a legkisebbeknek ugynevezett lapozó-könyvek-
ről és kifestő-laporellékről is gondoskodtak.

jócskán fellendült a forgalom a munkahelyi könyvterjesz-
tőknél is. a legkeresettebb kötetek között van a nobel-díjas
asturias-tól „a zöld pápa”, sokan vásárolják gyurkó lászló
dráma-kötetét, kassák lajos posztumusz verseskötetét. nagy si-
kere van kovács andrás falak című filmje forgatókönyvének.
palotai boristól, germanus gyulától, fejes endrőtől való írá-
sokkal is bővíthetik gyűjteményüket a könyvbarátok. nem hiány-
zik idén sem a választékból a fiúk és a lányok évkönyve.

a külföldi irodalomból aragon, dosztojevszkij, a. tolsz-
toj, maugham, sartré kötetei szerepelnek többek között a téli
könyvvásár bolti polcain./mti/

..-

bb 5. óbor különlegességek a karácsonyi vásáron

vid-ká-mné-lm ká

1968. december 10.

több mint egy millió palackot tölt meg az évvégi ünne-
pekre a badacsonyvidéki állami pincegazdaság. csopak, somló,
badacsony, sopron és mér termésének legjobbait tartogatták az
évvégi ünnepekre. a hagyományos fajták és minőségek mellett
meglepetések is várják a borkedvelőket. decemberben hozzák for-
galomba a gondosan kezelt óborokat. a különleges minőségű
szürkebarátból és rizlingszilvából 400 ezer palackot kap a
kereskedelem. külön márkajeggyel kerül forgalomba a szepezdi
rizlingszilváni, valamint a móri ezerjő./mti/

2er

..-

- 3 -

bb 6. 25 000 - 30 000 hivatásos gépkocsivezető vizsgázott a kresz-ből

i hbj/gk szb la

1968. december 10.

a „fekete krónika”, szinte minden héten drámaibb hangú. a balesetek száma országsszerte, s így budapesten is nő. ezért figyelemre méltó a fővárosi közúti balesetelhárítási tanácsnak a közlekedésrendészettel és a budapesti nagy közlekedési vállalatokkal együtt szervezett akciója a gépkocsivezetők kresz-isméreteinek gyarapítására. az idén budapesten körülbelül 25 000-30 000 hivatásos gépkocsivezető jelent meg a nagy közlekedési vállalatok kresz házi vizsgáin, s ezekre a beszámolókra készülődve újból és újból átforgatták a kresz-szabályokat. megrendezték az idén az elméleti kresz-vetélkedőt, amelynek selejtezőin körülbelül 27 000 gépkocsivezető vett részt. minden száz versenyző közül egy jutott az elődöntőbe, a középdöntőbe már csak 50 gépkocsivezető került be. a nyilvános döntőt a tévé segítségével a nagyközönség is figyelemmel kísérheti - valószínűleg januárban.

a statisztikai adatok azt mutatják, éppen a vállalatoknál jól szervezeti és gondosan előkészített kresz-vizsgák és oktatás eredményeként, hogy a hivatásos gépkocsivezetők viszonylag kevesebb karambolt, balesetet okoznak, viszont még mindig nagyon sok baj van a magángépkocsivezetőkkel, a motorosokkal és a közlekedésben ugyancsak aktívan résztvevő utasokkal és gyalogosokkal. az utóbbiak „oktatásáról”, eddig nagyon kevés szó esett. a jövő évben ezen a helyzeten szeretne segíteni a fővárosi közúti balesetelhárítási tanács. az autókлубbal együttműködve előadássorozatot szervez magángépkocsivezetőknek, sorozatos kresz-előadások lesznek a motoros klubokban, a budapesti közlekedési vállalattal együttműködve széles körben kívánják megoldani a kresz-szabályok ismertetését a villamos-, trolibusz, autóbusz és bhév-utasok körében. az utasok és gyalogosok figyelmét a közlekedési szabályokra különböző módszerekkel kívánják felhívni. az erre vonatkozó részletes terveket a közeljövőben dolgozzák ki. /mti/

..-

bb 7. játsszunk zenét!

oi ol/lk szb sr

1968 december 10.

címmel megjelent friss gábor, szabó helga és varga károly kötet a zeneműkiadónál. a 112 oldalas könyvet színes rajzok, kelesztőrajtványok, társasjátékok, kártyák tarkítják. szerzői egyaránt szánták szülőknek; napközben, uttoró-foglalkozásokon, ifjú zenebarát klubokban munkálkodó tanároknak; valamint gyermekeknek. a kötet segítségével az olvasók játszva tanulhatnak, szerethetik és szeretethetik meg a zenét. /mti/

..-

Leli

-4-

bb 8. gyökérlabirintus pécsa alatt

a vid-ká/mné-ju ká la

1968. december 10.

pécsett, a kulich gyula utca egyik kis házának udvarán áll az ország legöregebb szőlőtőkéje, amely több mint háromszáz éve megszakítás nélkül terem. a szakemberek előtt mindezideig rejtély volt, honnan szerzi be táplálékát ez a csodálatos életerejű „szőlőfa”, a tőke körül ugyanis mindössze egy négyzetméternyi szabad földterület van, a környéken mindenütt épületek állnak és utcákat burkolat takarja. gázvezetéket építő munkások fedték fel a „titkot”, rábukkantak a tőke hatalmas gyökérlabirintusára. körülbelül 30-35 méter hosszúan követték nyomon a szerteágazó gyökereket. a szakemberek megállapították, hogy legalább ezer négyzetméter kiterjedésben terül el a szőlő gyökérzete a városrész alatt. így képes a matuzsálem kora tőke a beépített területen elegendő táplálékot szerezni immár századokon át. egyébként a gázművek dolgozóit, amint megtudták, hogy a híres „szőlőfa”, gyökérzetére bukkantak, kíméletesen folytatták a munkát. /mti/

..-

bb 9. nem adott elsőbbséget - kétévi szabadságvesztés halállal végződő összeütközésért

i bc/lk-ju sr la

1968. december 10.

hegyi imre, 20 éves gépkocsivezető, budapesti lakos tehérgépkocsit vezetett a xiii. kerületi fáy utcában. a hajdu utcai kereszteződésbe, amely egyenrangú utvonalak találkozása, úgy hajtott be, hogy nem biztosított elsőbbséget egy, tőle jobbról haladó motorke-rékpárosnak. a vigyázatlansága miatt a két jármű összeütközött, a motoros az uttestre esett, s az elszenvedett súlyos sérülések következtében a helyszínen meghalt.

a központi kerületi bíróság hegyi imrét kétévi szabadságvesztésre ítélte és három évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. /mti/

Leli

-5-

bb 10. „ karacs hungarian steel,, - háromezerkét száz különféle borotvapengét magában foglaló gyűjtemény

a vid.../nné-ju ká la

1968- december 10.

kajtár györgy magyarországi szobafestő és kályhas tizenhét év alatt 3.200 különféle borotvapengét gyűjtött össze a világ minden tájáról. a magyar pengéket 330-, az indiai 10-, a sokáig slárgernak számított „ rotbart,, pengét pedig 46-féle gyártmány képviseli. a forgalmazók változatos feliratokkal, csomagolással hirdették portékáikat: egy budapesti iparos a népszerű ferencvárosi torna club nevével, egy másik cég a nagystilűen hangzó „ karacs hungarian steel,, feliratu címkével femjelezte gyártmányát. a szovjet pengék szingazdag című növényeket, állatokokat ábrázolnak. a legrégebbi gyártmányok a „ bully elysium,, a „ roma,, és a „ duro luxus,, néven ismeri pengék.

kajtár györgy egy sereg külföldi gyűjtőtárossal tart levelező kapcsolatot, de hazai lapokban is hirdetett, aminek eredményeként egy hét alatt hatszáz levelet kapott borotvapenge-mellékletekkel. az „ éles-gyűjteményt - érdeklődő gyermekeire tekintettel - falbaépített pancélikazettában örzi. /mti/

Del.

-6-

bb. 11. harminc millió forint a budapesti műszaki egyetem felújítására, korszerűsítésére - októbertől próbaüzemelt az atomreaktor

1 fe/hné/sr/il la

1968. december 10.

a budapesti műszaki egyetem rektori tanácsa mellett működő gazdasági tanács elkészítette és megvitatta az 1969. évi tervet. eszerint a jövő esztendőben befejezik az emelőgép-társzék laboratóriumának építését és a ch szárnyban 14 előadóterem korszerűsítését. az egyetem régi kazánházának helyén - miután rövidesen bevezetik a távfűtést - a kalór- 2. számú laboratórium kap helyet, amely a hőerőművek tanszékének bővítését eredményezi majd. a 2-es számú villamoskari épületet 1969 áprilisában vehetik birtokukba a hallgatók, s ugyancsak áprilisra tervezik az egyetemi atomreaktor építésének befejezését. a tervek szerint a technológiai szereléseket szeptember 30-ra fejezik be és így előreláthatólag október 1 és 1970 március 31-e között lesz a próbaüzemelés.

sok bírálat érte az egyetem területének mostoha kivilágítását. e téren is javulás várható: a tervek szerint a jövő év második negyedében 1 millió forintot szánnak a világitás korszerűsítésére. a jövő évi feladatok között szerepel a várbeli valamint a mária utcai és a szerb utcai kollégium hőközpontjainak felújítása, illetve a távfűtés bevezetése. négyszázötven ezer forintot áldoz az egyetem az 1968-ban kiépült budafoki uti sporttelepen a pályák és épületek bővítésére. az egyetem hallgatói ujjávarázsolt színház- és próbatermeket klubhelyiségeket kapnak a tervek szerint.

a duna másik oldalán, a kinizsi utcában lévő közlekedési kar udvarán is új épületet húznak a mechanikai gépelemek laboratóriumára.

a jövő évi gazdasági terv 700 000 forintot irányoz elő a diákolthozok felújítására: korszerűsítik az egyetem uthalózatát, rendbehozzák a parkokat, szellőzőberendezéseket, a lépcsőházakat.

1969-ben az egyetem gép- és műszerfelújítására 2 millió forintot fordítanak. figyelemre méltó az egyetem kezdeményezése, amellyel a fiatal, főként családos oktatók lakásgondjain igyekeznek enyhíteni. a külső kutatási megrendelésekért befolyt összegből 3 millió forintos költséggel 12 szolgálati lakást építenek jövőre. ugyancsak az így nyert összegből félmillió forintot juttatnak az atomfizikai tanszék korszerűsítésére. /mti/

..

- 7 -

8.45/il

de

bb. 12. gépesített árvizelőjelzés

i sb/lk/il la

1968. december 10.

a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet vizsgáló csoportja korszerű szovjet elektronikus analóg számítógépet fejlesztett munkáját az árhullámokat jelző új berendezéssel, de gyorsabban és pontosabban, mint az eddigi számítási módszerrel. a duna felső szakaszán kremsnél, bécsnél, esetleg lejjebb pozsonynál kialakult árhullám adatait táplálják a gépbe, amely fél percen belül mutatja, hogy ugyanaz az áradás budapestnél milyen vízszintet érne el. némileg módosítani kell azonban a gép adatait, mert nem veszi figyelembe, hogy a közbelső duna-szakaszok vízpótlást kapnak a mellékfolyóktól. ez a kiegészítés viszont egyharmad annyi időbe sem telik, mintha a régi módszerrel teljes számítást végeznének.

egyelőre kísérleteznek a géppel, azt vizsgálják, melyik az a felső-dunai vízjelző állomás, amelynek adataival a legmegbízhatóbb budapesti prognózist adhatják ki. az a cél, hogy a budapestre jelzett tetőző árvízszintnek valóságos és számított adatai közötti eltérést az eddigi 5-50 centiméterrel 5-30 centiméterre csökkentsék. a komáromi vízszint alapján mohácsra jelzett prognózisnál pedig 10-20 helyett 5 centiméterrel is kisebbre csökkentik az eltérést. a pontosabb és gyorsabb előrejelzés nemcsak az árvízvédelmi előkészületek gondosabb megszervezését segíti, hanem a védekezési költségek jelentős csökkentéséhez is hozzájárul, mert feleslegessé teszi a riasztásokat, amikor éppen a kritikus 15-20 centiméteres pontatlanság, tehát bizonytalan vízszintemelkedés miatt kell óvatosságból mozgósítani a gépkocsik százait és embereket ezreket. az új berendezés próbáit decemberben fejezik be s január 1-től kezdik a gépesített dunai árvizelőjelzést. ezt a korszerű felszerelést hasznosítják később a tiszta árhullámainak jelzésére is./mti/

bb. 13. tudományos kutatómunka az ügyintézés egyszerűsítésére

i fe/gk/sr/il la

1968. december 10.

az új gazdasági mechanizmus egyik kulcskérdése a vezetés megjavítása, a hatásköri és döntési struktúra ésszerű megszervezése.

/folyt.köv./

8.50/e

le

- 8 -

bb. 13./ tudományos ... folyt./ il

az ötvös Loránd tudományegyetem állam- és jogtudományi karának statisztikai tanszékén figyelemre méltó kutatásokat végeznek ez irányban. dr. Kovácsics József a tanszék vezetője munkájukról a következőket mondta az uti munkatársának:

- kutatásaink alapvetően a különféle közigazgatási munkák egyszerűsítésének módszertani kérdéseivel és a modellek kidolgozásával foglalkoznak. ezek eredményeként már nem egy esetben konkrét segítséget nyújtottunk a megvizsgált intézményeknek. így például ugynevezett munkafényképezés segítségével a székesfehérvári városi tanács száz dolgozójánál vizsgáltuk meg a munkaidőben végzett tevékenységet. azt követte az ügymenet-vizsgálat. minden akta mellé ügyiratkiadó lapot csatoltunk, s így megfigyelhetjük, hogy ügypusonként milyen utat járnak be az akták. e két munkafázis alkalmas volt a következtetésekre. kutatásaink eredményeként elkészítettük az ügyvitel egyszerűsítését célzó modelleket. egy másik jelentős felmérésünket a fejér megyei tanács vb. vezetőinek kezdeményezésére sárbogárdon végeztük - más intézmények közreműködésével. azt kutatjuk, vajon a tanácsai információs rendszer milyen módon elégíti ki az irányításhoz szükséges tájékozottságot. egyebek között megvizsgáljuk az információ forrását, minőségét, használhatóságát és tényleges felhasználását. az így szerzett tapasztalatok alapján javaslatokat dolgozunk ki az információs rendszer tökéletesítésére.

- a váti megkeresésére - az államigazgatási tanszékkel közösen tanulmányoztuk a beruházások helykijelölési és az építési engedélyezési eljárások egyszerűsítési lehetőségeit. példaként említem meg a vasért budaörsi terület-felhasználási ügyét, amely 1962-ben kezdődött. sokszori levélváltás, értekezletek, helyszíni szemle, engedélyvisszavonás több kilós aktacsomogót eredményezett, mivel a terület illetékeseinek engedélyét nem kérték ki. az ügy csak 1967 végén, tehát öt évvel később nyert elintézési. az ózdi munkás ut korszerűsítése is több éven át húzódott. az ügyiratok elemzésekor megállapítottuk: 42 szerv foglalkozott az ügygel és ehhez kapcsolódott megszámlálhatatlan levél és értekezlet. a tanszék elkészítette a racionalizált működés modelljét. az eredmény: mindössze 14 szerv közreműködése lett volna indokolt. vizsgálati anyagainkat felhasználva az illetékesek jelenlegesen egyszerűsítették a beruházások ügyintézését.

/folyt.köv./

8.55/il

le

- 9 -

bb. 13./ tudományos 2. folyt./ 11

dr. Kovácsics József végül elmondotta, a jövő jogáért az oktatásánál már figyelembe veszik, hogy kikerülve az általános statisztikai ismereteket rendelkezzenek, az általános statisztikán túl kötelező tantárgyként tanítják az államigazgatást és igazságügyi statisztikát, fakultatív tantárgyként pedig a demográfiát, a számvitelt és gazdaság-statisztikát. tervezik, hogy a jövő évtől kezdődően a szervezést - tekintettel ennek fontosságára - kötelező tantárgyként veszik föl a tanszékbe./mti/

bb. 14. decemberben újabb mezőgazdasági nagyüzemi-, és vállalati -részlegek térnek át a csökkentett munkaidőre

1 jf/lk/il La

1968. december 10.

a medosz-ban felmérték, hogyan alakult a termelékenység azokban a mező- és erdőgazdasági, valamint vízügyi üzemekben, vállalatoknál, ahol idén vezették be a csökkentett munkaidőt. kilenc erdőgazdaságnál, hat gépjárató és kilenc vízügyi vállalatnál összesítették az eredményeket, amelyekhez kiegészítésként hozzásorolták még az egyes állami gazdaságok csökkentett munkaidőben dolgozó részlegeinél szerzett adatokat is. eddig hozzávetőleg 35.000 dolgozót érint a rövidített munkaidő, számuk azonban az év végéig még tovább nő. az új évben ugyanis újabb vállalatok és üzemek állnak át a csökkentett munkaidőre, de néhány brigádjuk vagy a kiszemelt üzemszűk tapasztalatszerzés céljából már decemberben az új beosztásra rendezkedik be.

a vizsgálat szerint az üzemek általában zökkenő nélkül tértek át a csökkentett munkaidőre. a megfelelő szervezés következtében nem romlott, sőt esetenként 2-5 százalékkal javult a termelékenység. az elmúlt év hasonló időszakához képest megnőtt a dolgozók keresete is, annak ellenére, hogy munkahelyükön kevesebb időt töltenek. a munkaidő csökkentés ütemezése is megfelelően alakult, bár - mint megállapították - az állami gazdaságoknál vontatottabban halad az átállás. ennek elsősorban az az oka, hogy amíg a vállalatoknál az összes ledolgozott munkaidőt számítva 8 százalékos munkaidőcsökkenéssel kell számolni, addig az állami gazdaságokban 16 százalékos munkaidőcsökkentésre készülnek fel. az előzetes felmérések szerint azonban 1970 végére az állami gazdaságok területén is bevezetik a csökkentett munkaidőt./mti/

9.00/il

bl

- 10 -

bb. 15. gyártelepek és lakótelepek az ndk-ban magyar tervezők alapján

1 sb/j/11 La

1968. december 10.

magyarország és az ndk építésügyi minisztériumának együttműködési megállapodása alapján magyar tervező intézetek jelentős megbízásokat kaptak az ndk számos új létesítményének megtervezésére. a pécsi tervező vállalat most fejezte be a magdeburg közelébe telepítendő új tejporgyár tervezését, s a dokumentáció nagy részét máris elküldte. jelenleg cottbus környékére 200 ágyas kórházat és két új lakótelepet terveznek mintegy 8000 lakással. a lakóterv dolgozó i stassfurt ezer lakásos új városrészét tervezik, s vállalták az új városnegyed lakóinak ellátásához szükséges áruház, szolgáltatóház, vendéglátóüzem és még számos kulturális és sportlétesítmény tervének elkészítését is. magdeburg és karl-marx-stadt körzetében négy-négy lakótelep tervezési munkálataiban szoros együttműködést alakítottak ki az ndk-beli és a magyar mérnökök. a lakóházakat ndk-építésszek tervezik, az új városrészek távfűtésének, ut- és közműhálózatának terveit pedig a mélyépterv mérnökei készítik.

magyar tervezők kaptak megbízást több régi nagyváros központjába kerülő és a városkép harmonikus kialakítása miatt fontos magasház megtervezésére. a lakóterv építészei berlin főutvonataira három magasházat és négy új épülettömböt terveznek. debreceni tervezők „álmodják meg”, az erfurt történelmi városmagját övező új épületek gyűrűjének legjelentősebb toronyházát, az energiaellátó tröszt és a központi adatfeldolgozó vállalat mintegy száz méter magas, 28 emeletes irodaépületét, ez a ház tehát magasabb lesz, mint a budapesti sztk-palota vagy a mátyás-templom tornya. egyelőre három tanulmánytervet készítenek a toronyházzal, s a legjobbnak ítélt változat alapján a jövő évben dolgozzák ki a részletes terveket. az iparterv dolgozói kapták azt a különleges feladatot, hogy a történelmi nevezettségű weimar központjában egy óriási romos épületcsarnok vezessék felhasználásával hét üzem és intézmény közös otthonát tervezik meg, s így 1800 dolgozó korszerű munkahelyének kialakításáról gondoskodjanak. a budapesti műcsarnoknál mintegy háromszor nagyobb weimari romos épület átalakítása már megkezdődött. a munka sürgős ezért a magyar tervezők a rajzok folyamatos szállításával segítik az építkezés gyorsítását, s vállalták, hogy jövő év tavaszáig befejezik a tervezést./mti/

9.00/il

bl

- 11 -

bb. 16. husz mázsás terméstöbblet - folyékony műtrágyával

1 jf/tr/il la

1968. december 10.

Érdekes kísérletsorozatra fogott össze a tiszavasvári gépjárató állomás és a tiszalóki Kossuth Isz. Részvénytársaság, eredetileg más célra gyártott perkolációs berendezést szereltek egy miz erőgépre és az így kialakított szerkezettel ezúttal nem növényvédőszerrel, hanem folyékony műtrágyát vitték a talajra. Nem volt rendeltetés-szerű a kísérletre felhasznált talajerőpótló anyag sem, az a terméket alkalmazták, amelyhez a tiszamenti vegyikombinát tároló-edényeinek kimosása után jutottak. A nitrogéntartalma anyag feltűnően jó hatást fejtett ki és jelentősen megnövelte a kukorica terméshozamát. A 12 holdas termelőségvizetkezeti táblán 550 liternyi folyékony műtrágyát használtak fel, összesen 44 kilogrammos nitrogén hatóanyag-tartalommal. A területről holdanként 61 mázsás kukoricatermést gyűjtöttek be, szemben a kontroll parcellával, ahol ugyanilyen nitrogéntartalmu, de szemcsés állapotú műtrágyát használtak és csak 41 mázsás termést értek el. Növeli a próba sikerének értékét, hogy a módszert a rendkívül aszályos nyári időszakban próbálták ki.

elképzelések szerint jövőre az ország más vidékein működő gépjárató kirendeltségek is megpróbálkoznak a folyékony műtrágya alkalmazásával./mti/

--

bb. 17. ingyen szállítják a palackozott gázt

vid cs/tné/ká/il la

1968. december 10.

A közép-dunántúli gázszolgáltató és szerelő vállalat újabb kedvezményt ad a propán-bután gáz felhasználóknak: a vállalat menetrendszerű gázszállító gépkocsijai december-től térítés nélkül házhoz szállítják a palackozott gázt. A nyolc járat 136 zalai községet lát el rendszeresen. A tervek szerint a közeljövőben bevezetik az ingyenes házhoz szállítást veszprém és somogy megyében is./mti/

--

9.15/e

ll

- 12 -

bb. 18. „hét nemzedék története”, címmel kiállítás nyílik orosházán

vid fm/tné/ká/il la

1968. december 10.

Orosházán jubileumi esztendővé nyilvánították az 1969-es évet. A város jövőre ünnepli újratelepítésének 225. évfordulóját, a jubileumi ünnepségsorozat egyik kiemelkedő eseménye lesz a szántó Kovács János muzeumban „hét nemzedék története”, címmel megnyitott kiállítás. A jubileumra korszerűsítik és tatarozzák a múzeum épületét: csupán a főgázfűtés bevezetésére százezer forintot költenek.

A nagyszabású kiállításon többek között bemutatják az újratelepítés történetét, a város fejlődését, a földművelés és az állattartás hagyományos munkaeszközeit, a környék néprajzi emlékeit. Ismertetik a történelmi jelentőségű „véres május elsejét”, és a viharsarki földmunkásmozgalmak számos más orosházi eseményét. A „hét nemzedék története”, című kiállítás szemlélteti a rohamosan fejlődő város mai életét is./mti/

--

bb. 19. felújítják a szekszárdi nyomdát

vid fm/tné/ká/il la

1968. december 10.

Felújítják és bővítik a száz évesnél idősebb szekszárdi nyomdát. A rekonstrukciót három ütemben tervezik, s az építkezésekre 12 millió, a gépi berendezések korszerűsítésére 4-5 millió forintot költenek. A naptárak, határidő-naplók pvc-borítólapjának készítéséhez csehszlovák gyártmányú hegesztőgépet vásároltak, jövőre pedig a kliséüzem számára szereznek be gyorsmaratógépet az ndk-ból.

A rekonstrukció befejeztével a jelenleginél százal több dolgozót foglalkoztat majd a szekszárdi nyomda./mti/

--

9.20/e

ll 1038

- 13 -

bb. 20. vizkutató furások a diósgyőri kőszelvényen

a vid fm/fné/ká/il la

1968. december 10.

Miskolc legnagyobb vízfogyasztója a tenin kőszelvényi művek. A hatalmas gyár napi ivó- és fürdővíz-fogyasztása meghaladja a 900 köbmétert. Szárazság idején - főként nyáron - többször előfordul, hogy a szükséges víz egy részét a városi kutakból locsolóautókban kell a gyárba szállítani. A gyár természetesen arra törekszik, hogy a vízellátást lehetőleg saját erőből és biztonságosan megoldja. A környékbeli víznyerőhelyek adatai, illetve a vidék geológiai adottságai alapján a szakemberek feltételezik, hogy az üzem területén található elegendő vízhozamu kutakat. Ezért a földtani kutató- és furó vállalat közreműködésével vizkutató furásokba kezdtek. próbafurások, illetve szivattyúzások útján állapítják meg, mennyiben igazolja a valóság a feltevéseket. A kísérleti furások eredménye alapján javaslatokat készítenek a megfelelő mennyiségű ivó, illetve fürdővíz biztosítására. Amennyiben a kutatófurások eredménnyel járnak, a városi vízvezetékálózatot számottevően tehermentesíteni tudják. /mti/

bb. 21. huszonkétezer hektoliter bor kelt el a győri borbörzén

vid ká/mné/ká/il la

1968. december 10.

A magyar állami pincegazdaság badacsonyi vidéki üzeme győri a fogyasztási szövetkezetek rábaparti sörözőjében borbörzés árubemutatót rendezett. A pincegazdaság kilenc fajta hordós és huszonöt fajtapalackozott bort vonultatott fel a bemutatón, amelyen a megye majdnem minden fogyasztási szövetkezetének képviselője megjelent. Az egésznapos borbörzés huszonkét ezer hektoliter hordós- és palackozott bor vásárlására kötöttek szerződést az állami pincegazdaság badacsonyi vidéki üzemével Győr-sopron megye fogyasztási szövetkezetei. /mti/

de 1028

- 14 -

bb. 22. új sütőüzemek épülnek pest megyében

a vid cs/tné/ká/il la

1968. december 10.

A 850 000 lakosú pest megyében évek óta sok gondot okoz a kenyérellátás: öt városában és 179 községében mindössen 116 sütőüzem és 53 kis sütőde működik. Mivel az üzemek többsége korszerűtlen, nem tudják kielégíteni az igényeket, a sütiipar fejlesztéséről hozott kormányhatározat alapján pest megye tanácsa elkészítette az 1975-ig szóló távlati fejlesztési tervet, amely szerint tíz év múlva előreláthatólag már egymillió lakos ellátásáról kell gondoskodni, éppen ezért a megyei tanács 12 új sütőüzem építését és 11 üzem korszerűsítését tervezi. Vác és környékének kenyérellátása - a nemrégiben üzembe helyezett gyárral - máris megoldódott. Most készítenek egy napl 15 tonna kapacitású kenyérgyár terveit, s építését érden a jövő évben kezdik meg. A ráckevei járásban 1970-ig készül el egy sütőüzem, s ugyanakkor korszerűsítik hét község sütődjét. Az elképzelések szerint a többi új üzemet 1975-ig építik fel. /mti/

bb. 23. kimagasló gépesítési sikerek az orosz-lányiak jubileumi versenyében

a vid cs/tné/ká/il la

1968. december 10.

Az orosz-lányi bányák közül a 20-as akna a legjobban gépesített üzem, ahol már a második ugynevezett dobson fronton kezdték meg a termelőmunkát, a nagy teljesítményű csehszlovák és lengyel szénfejtő kombájnnal pedig új módon dolgoznak. Eredetileg a gépekkel csak egy irányban tudtak fejteni és rakodni, a 20-as akna dolgozói azonban átalakították s olyan technológiát dolgoztak ki, hogy mindkét irányban dolgozhatnak velük, s így megszüntették az üresjáratot. Ugyanakkor számottevően gyorsították az önjáró hidraulikus támpok előrehaladását is. A korszerű gépesítéssel a kétszeresére növelték a termelőképesítést. A párt megalakulásának félévszázados évfordulójára kezdeményezett jubileumi munkaversenyben elérték a 3,5 tonnás személyenkénti ugynevezett összüzemi teljesítményt, s ez messze túlhaladja az orosz-lányi bányák teljesítmény-átlagát. Az aknából szinte emberi kéz érintése nélkül naponta 130 vagonnyi szén kerül felszínre. /mti/

9.30/11

de 1028

- 15 -

bb. 24. láda-gyártó üzem épített kisterenyén a nógrádi szénbánya vállalat

vid fm/mné/ká/il la

1968. december 10.

négymillió-hatszáz ezer forintos költséggel láda-gyártó üzem épített kisterenyén a nógrádi szénbánya vállalat, a ládagyártó üzem korszerű fűrészgépeit már üzembehelyezték. a nógrádi szénbányák új üzemében - amelyben a bányákban fel-szabaduló munkaerő egy részét foglalkoztatják - jövőre már mintegy negyvenkétmillió forint értékű árut gyártanak./mti/

bb. 25. a jövő évben termékeinek több mint felét exportál-ja a győri kötöttkesztyűgyár

a vid fm/mné/ká/il la

1968. december 10.

eredményes esztendőzárnak, s egyúttal eredményesnek ígérkező évet kezdenek a győri kötöttkesztyűgyárban. az üzem, - amely eddig is exportra készítette termékeinek egy részét - jövőre gyártmányainak már 54 százalékát szállítja külföldi megrendelőknek. egyik legnagyobb külföldi - kana-dai - megrendelőjük 1969-re egymillió háromszáz ezer pár kesz-tyű szállítására kötött szerződést a győri gyárral. ezen-kívül szállítanak kesztyűket a szovjetunióba, angliába, bel-giumba, dániába és finnországra is. új vevőként jelentkezett jugoszlávia, ausztria és az egyesült államok, ahonnan négy-zer pár kesztyűre adtak mintarendelést.

a külföldi megrendelők elégedettek a győri gyár termé-keivel, de a belföldi értékesítés már kevésbé zavartalan. az év első felében a belkereskedelem nem rendelt árut, most pedig minden mennyiség kevésnek bizonyul. a hűvös idő-ben olyan nagy a kereslet, hogy a gyár már biztonsági tartal-ékát is áruba bocsátotta. női és gyermek kötöttkesztyűkben így is hiány mutatkozik./mti/

9.35/il

ll

10.27

..

- 16 -

bb. 26. r. szabásu terv: 1971-ben már 1200 vagon sertéshúst ad komárom megye

a vid cs/tné/ká/il la

1968. december 10.

a sertéshús termelés országos programjához kapcsolódva komárom megyében széleskörű terv végrehajtásához kezdtek az év elején. a program első részeként az eddig is jó sertés-tenyésztéssel rendelkező állami gazdaságok telepeit tovább fejlesztik. a többtermelés másik forrása a bábolnai állami gazdaság és egy kiterjedt sertéshizlalási tsz-társulás szo-ros együttműködése. ebben a rendszerben vállalják a tenyész-tési, a tenyészanyag-ellátási, a takarmányozási szolgálta-tásokat és a szaktanácsadást. az új rendszerhez külföldi technológiát vásároltak. a fejlesztés harmadik formája a győr-sopron komárom megyei állatforgalmi vállalat és 14 kö-zös gazdaság együttműködése amelynek keretében a meglévő hizlalókat korszerűsítik és új gyorsfejlődésű fajtaikat terjesztenek el. végül megyeszerte olyan törzstenyészteket alakítanak ki, amelyek jó minőségű alapanyaggal látják el a hizlaló tsz-eket és a háztáji gazdaságokat. a legu-tóbbi összegezés szerint az idén az állami gazdaságok és a tsz-ek mintegy 80 millió forintot költöttek új telepekre, a régiek bővítésére, korszerűsítésére. a többlépcsős tervezet szerint olyan korszerű nagyüzemi telepeket alakítanak ki, amelyek a távlatokban is ki tudják elégíteni az igényeket. a megye nagyüzemei a tavalyi 640 vagonnal szemben 1971-ben már több mint 1200 vagon sertéshúst adnak az országnak./mti/

..

bb. 27. határidő előtt 21 nappal: 8 000 új állomás a Lipót telefonközpontban

t kf/lk/il bs

1968. december 10.

tizenhét nappal az eredeti, négy nappal a vállalt határi-dő előtt elkészült a Lipót telefonközpont nyolcezer állomá-sos bővítése. a több mint 70 millió forint értékű beruházás-30 milliót a központra, 40 milliót a hálózat bővítésére for-dítottak - határidő előtti befejezését a posta és a beloliah-nisz híradástechnikai gyár szocialista szerződése, s a szere-lők közös szocialista brigádjának a jubileumi munkaverseny-ben elért kiváló eredménye biztosította.

/folyt.köv./
9.50/il

- 17 -

ll
10.27

bb. 24. Lada-gyártó üzem épített kisterenyén a nógrádi szénbánya vállalat

vid fm/mné/ká/il la

1968. december 10.

négymillió-hatszáz ezer forintos költséggel Lada-gyártó üzem épített kisterenyén a nógrádi szénbánya vállalat, a lada-gyártó üzem korszerű fűrészgépeit már üzembehelyezték. a nógrádi szénbánya új üzemében - amelyben a bányákban fel-szabaduló munkaerő egy részét foglalkoztatják - jövőre már mintegy negyvenkétmillió forint értékű árut gyártanak./mti/

bb. 25. a jövő évben termékeinek több mint felét exportál-ja a győri kötöttkesztyűgyár

a vid fm/mné/ká/il la

1968. december 10.

eredményes esztendőzárnak, s egyúttal eredményesnek ígérkező évet kezdenek a győri kötöttkesztyűgyárban. az üzem, - amely eddig is exportra készítette termékeinek egy részét - jövőre gyártmányainak már 54 százalékát szállítja külföldi megrendelőknek. egyik legnagyobb külföldi - kana-dai - megrendelőjük 1969-re egymillió háromszáz ezer pár kesz-tyű szállítására kötött szerződést a győri gyárral. ezen-kivül szállítanak kesztyűket a szovjetunióba, angliába, bel-giumba, dániába és finnországba is. új vevőként jelentkezett jugoszlávia, ausztria és az egyesült államok, ahonnan négye-zer pár kesztyűre adtak mintarendelést.

a külföldi megrendelők elégedettek a győri gyár termé-keivel, de a belföldi értékesítés már kevésbé zavartalan. az év első felében a belkereskedelem nem rendelt árut, most pedig minden mennyiség kevésnek bizonyul. a hűvös idő-ben olyan nagy a kereslet, hogy a gyár már biztonsági tartal-ékát is áruba bocsátotta. női és gyermek kötöttkesztyűkben így is hiány mutatkozik./mti/

..

- 16 -

9.35/11

ll

10.24

bb. 26. r ,yszabásu terv: 1971-ben már 1200 vagon sertéshust ad komárom megye

a vid cs/tné/ká/il la

1968. december 10.

a sertéshus termelés országos programjához kapcsolódva komárom megyében széleskörű terv végrehajtásához kezdték az év elején. a program első részeként az eddig is jó sertés-tenyésztéssel rendelkező állami gazdaságok telepeit tovább fejlesztik. a többtermelés másik forrása a bábolnai állami gazdaság és egy kiterjedt sertéshizlatási tsz-társulás szo-ros együttműködése. ebben a rendszerben vállalják a tenyész-ési, a tenyészanyag-ellátási, a takarmányozási szolgálta-tásokat és a szaktanácsadást. az új rendszerhez külföldi technológiát vásároltak. a fejlesztés harmadik formája a győr-sopron komárom megyei állatforgalmi vállalat és 14 kö-zös gazdaság együttműködése amelynek keretében a meglévő hizlaldákat korszerűsítik és új gyorsfejlődésű fajtaakat terjesztenek el. végül megyeszerte olyan törzstenyészeteket alakítanak ki, amelyek jó minőségű alapanyaggal látják el a hizlaldó tsz-eket és a háztáji gazdaságokat. a legu-tóbbi összegezés szerint az idén az állami gazdaságok és a tsz-ek mintegy 80 millió forintot költöttek új telepekre, a régiek bővítésére, korszerűsítésére. a többlépcsős tervezet szerint olyan korszerű nagyüzemi telepeket alakítanak ki, amelyek a távlatokban is ki tudják elégíteni az igényeket. a megye nagyüzemei a tavalyi 640 vagonnal szemben 1971-ben már több mint 1200 vagon sertéshut adnak az országnak./mti/

..

bb. 27. határidő előtt 21 nappal: 8 000 új állomás a Lipót telefonközpontban

t kf/lk/il bs

1968. december 10.

tizenhét nappal az eredeti, négy nappal a vállalt határi-dő előtt elkészült a lipót telefonközpont nyolcezer állomá-sos bővítése. a több mint 70 millió forint értékű beruházás-30 milliót a központra, 40 milliót a hálózat bővítésére for-dítottak - határidő előtti befejezését a posta és a beloláh-nisz híradástechnikai gyár szocialista szerződése, s a szere-lők közös szocialista brigádjának a jubileumi munkaverseny-ben elért kiváló eredménye biztosította.

/folyt.köv./
9.50/11

- 17 -

ll
10.24

bb. 27./ határidő előtt ... folyt./ il

az angyalföld telefon-gondjain enyhítő tipót központ nyolcezer új állomását - négyezer kútvonala és négyezer ikerállomást - kedden reggel horváth ferenc, a budapesti távbeszélő igazgatóság vezetője ünnepélyesen adta át munkatársainak. a központ új egységének üzembe helyezésével egyidőben a 13. kerületben több mint ezer új előfizetői állomást kapcsoltak be a fővárosi telefonhálózatba.

az elmúlt öt esztendőben egyébként a budapesti telefonközpontok közül a tipót fejlődött a legjobban, kapacitása összesen 28 800 állomással bővült. ez alatt az idő alatt több mint 20 000 állomást adtak ki a kerület lakóinak. jelenleg 17 500 telefonra várakozót tartanak nyilván a központban, amelynek bővítése lehetővé teszi, hogy jövőre fokozatosan ki tudják elégíteni a kerületben a legsürgősebb telefonigényeket./mti/

bb. 28. két halálos balesetet okozott a szabálytalan előzés

gg/il nk

1968. december 10.

mohács központjában hesz miklós, 33 éves gépkocsivezető a mohácsi járási tövált tehergépkocsijával szabálytalan előzése következtében elütötte a kerékpárján haladó barics fülöp 59 éves tsz tag, mohácsi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt. a rendőrség hesz miklóst őrizetbe vette.

dabas községben bálint sándor, 22 éves gépkocsivezető budapesti lakos az 1/6-os aköv tehergépkocsijával szabálytalanul előzött s ennek következtében összeütközött egy vele szemben jövő gépkocsival. a baleset következtében bálint sándor súlyosan megsérült, míg a mellette ülő ziga jános, 21 éves segédgépkocsivezető budapesti lakos életét veszítette. a rendőrség a halálos baleset ügyében az eljárást megindította./mti/

11.35/e

12.4

- 18 -

bb. 29. időjárásjelentés

gk/il

1968. december 10.

a meteorológiai intézet jelenti kedden 13 órakor:

a hideg idő tovább tart

az észak- és kelet-európán áramló hideg, száraz levegő az éjszaka folyamán elárasztotta a kárpát-medencét, valamint a fekete-tenger vidékét. így szárazföldünk legnagyobb részén az évszakhoz képest hideg az időjárás. a fehér-tenger vidékéről hófúvásokat, az urál és ukrán térségéből kiterjedt havazásokat jelentettek. a szovjetunió európai területén ma hajnalban sokfelé minusz 24 - minusz 28 fokig hűlt le a levegő. ugyancsak csapadékos az idő nyugat- és dél-európában is, görögországban ma hajnalra zivatarok voltak. hazánkban hétfőn napközben előbb a tiszántúlon, később a nyugati megyékben fokozatosan csökken a felhőzet. néhány helyen kisebb havazásból jelentéktelen mennyiségű csapadékot mértek. a hőmérséklet csúcserkéke keleten minusz 1 - plusz 2, máshol 0 - minusz 3 fok között alakult ki. kedd hajnalra az északkelet felől beszivárgó hideg levegő hatására minusz 5 - minusz 11 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős volt az ég, a tiszántúlon egy-két helyen élénk keleti szél fújt. a hőmérséklet 11 órakor minusz 1 - minusz 5 fok között váltakozott.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke minusz 1.6 fok volt, 3,2 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: időnként kisebb felhősödés, legfeljebb néhány helyen kisebb havazással. mérsékelt, főként keleten időnként élénk északkeleti keleti szél. hideg idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában minusz 6-10, északkeleten minusz 10-14 fok. legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 1 - minusz 4 fok között.

a duna vizállása budapestnél 151 centiméter./mti/

12.40/il

- 19 -

13⁰⁰
13³⁰

bb. 30. az egri belváros és az egri vár rekonstrukciós programja a heves megyei tanács vb ülésének napirendjén

b vid cs/tné/ká/il bs

1968. december 10.

a heves megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén a műemlékekben rendkívül gazdag egri belváros, valamint az egri vár rekonstrukciós programjáról tárgyalt. dr. Lendvai Vilmos, a városi tanács vb elnöke beszámolójában elmondotta, hogy a vár és a belváros restaurálását - az országos műemléki felügyelőség által jóváhagyott program szerint - 1966-ban kezdték meg. a belváros védetté nyilvánított területén, amely valószínűleg középkori építészeti múzeum - egész háztömböket, házsorokat újítanak fel egyidőben az eredeti építészeti stílusnak megfelelően. a belváros, így a fejlesztés során is, megőrzi a századok folyamán kialakult városképet. jellemző például, hogy a védett területen megtiltották a toronyházak építését, ugyancsak megőrzik a jellegzetes keskeny uthálózat jelentégteljes nyomvonalát. folyamatosan kitelepítik a belvárosból a korábban be rendezett üzemszékeket, vállalati és kereskedelmi raktárakat.

az egri várat a középkori jellegének megfelelően restaurálják. erre 10 év alatt körülbelül 40 millió forintot költenek. a vár területén tervezett helyreállítási munkák közül a legfontosabb az évszázadok folyamán erősen megrongálódott bástyafal helyreállítása. a vár restaurálásával egyidőben új helyre költözik a középkori történelmi emlékeket őrző múzeum. a várfalakon kívül - a nagy idegenforgalmi igények kielégítésére - vendéglőket és ajándékboltokat nyitnak. a megyei tanács végrehajtó bizottsága megállapította, hogy az egri vár és a belváros felújítási munkái a tervezett ütemben haladnak, egyúttal jóváhagyta a fejlesztés további programját./mti/

12.53/11

- 20 -

13¹²
13¹²

bb. 31. a hegyvidéki tsz-ek gazdálkodásáról tárgyalt a nógrád megyei tanács vb ülése

a vid cs/tné/ká/il bs

1968. december 10.

salgótarjánban kedden a kedvezőtlen adottságú tsz-ek gazdálkodásának fejlesztési lehetőségeiről tárgyalt a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapították, hogy a megye tsz-einek terméshozamai, állattenyésztési eredményei számottevően javultak az utóbbi években, a gazdálkodás további fejlesztésének azonban még sok kihasználatlan tartaléka van. örövendetes, hogy 1960-1968 között öt- és félszerecsére nőtt a tsz-ek árbevétele, a megye 91 közös gazdaságának tiszta vagyona pedig már megközelíti az egymilliárd forintot. a továbbiakban főleg a talajerő - utánpótlás fokozásával és a vízrendezési feladatok gyorsabb ütemű végrehajtásával tenetik hatékonyabbá, eredményesebbé a kedvezőtlen adottságú hegyvidéki tsz-ek gazdálkodását. az ülésen javaslatot tettek arra, hogy a gazdaságosan nem hasznosítható szántó területeket vonják ki a szántóföldi művelés alól és helyette - az állattalomány gyorsabb fejlesztése érdekében - bővítsék a legelőket és egyéb takarmánytermő területeket. a végrehajtó bizottság a tsz-ek gazdálkodásának továbbfejlesztésére javasolta az eddigieknél fejlettebb munka- és üzemszervezési módszerek széles körű elterjesztését, továbbá, hogy az üzemi döntéseket a tsz-ek mielőbb jövedelmezőségi számításokkal alapozzák meg./mti/

bb. 32. román táncművészek sajtótájékoztatója az operaházban

t ol/gg/sr/11 bs

1968. december 10.

a román állami opera- és balettszínház hazánkban vendégszereplő együttesének vezetői és művészei kedden az operaházban sajtótájékoztatót tartottak. a tájékoztatót részt vett a művelődésügyi minisztérium és a budapesti román nagykövetség képviselője is.

Lukács Miklósnak, a magyar állami operaház igazgatójának üdvözlő szavai után constantin zavalianu gazdasági igazgató többek között elmondotta, hogy a román táncművészek a két állam közötti kulturális egyezmény alapján négy előadást tartanak a budapesti operaház színpadán. úgy véli, hogy a vendégjáték jó alkalom a tapasztalatcserére a nagy nemzetközi hírnévnek örvendő magyar balettművészekkel. kifejezte reményét, hogy a hatyuk tava, a csipkerózsika, valamint a nastasia című mű előadása továbbá a koncertműsor megnyeri majd az igényes budapesti közönség tetszését és a román együttes vendégszereplése is hozzájárul a magyar-román kulturális kapcsolatok szorosabbra fűzéséhez.

/folyt. köv./
13.38/11

- 21 -

13⁴⁰

bb. 32./ román táncművészek ... folyt./ 16

ezek után c. zavalianu bemutatta az együttes vezető művészeit, majd az újságírók kérdéseire válaszolva elmondotta, hogy a legközelebbi tervekben szerepel a csodálatos mandarin színre hozatala. az igazgató még közölte, hogy a közeljövőben bevezetett „studio 68” nevezetű kísérleti előadások közkedveltek közönségük körében.

cornel trailescu karmester, a nastasia zeneszerzője az első próbák után elismerően nyilatkozott a budapesti operaház zenekaráról, amely előadásaik kísérletét adja./mti/

bb. 33. ki tud róla?

gg/11 bs

1968. december 10.

barcza terézia 15 éves gimnáziumi tanuló eltűnt szüleinek sarród, fő utca 73 szám alatti lakásáról és azóta ismeretlen helyen tartózkodik. személyleírása: 170-175 centiméter magas, sovány testalkatu, haja barna, rövid, fúszra vágott, arca szögletes, homloka magas, szeme barna, fülei fejéhez simulóak. kezének ujjai feltűnően hosszúak. eltűnésekor kékszinű orkánkabátot, kékszinű farmernadrágot, fekete garbo-pulóvert, barnaszínű szandálcipőt viselt. a rendőrség kéri mindazokat, akik barcza teréziát látták, vagy hollétéről tudnak, értesítsék személyesen, írásban, vagy telefonon a győr-sopron megyei rendőrfőkapitányság bűnügyi osztályát, győr felszabadulás utca 18., telefon: 113-85 126-os mellék./mti/

bb. 34. visszatér-e hagyományos időbeosztásához a tél? - terjeszkedik az északi sark jégpáncélja

1 tz/lk/e bs

1968. december 10.

híre érkezett, hogy az északi-sarki jégtakaró egyre jobban terjeszkedik, határai mind délebbre nyomulnak. egyesek már új jégkorszak közeledtétől tartanak. az elmúlt évtizedekben viszont éppen az ellenkező irányú folyamatot figyelték meg: a jéghatár mindkét féltekén fokozatosan húzódtott vissza a sarkok felé. akkoriban ezt a jelenséget sokan azzal magyarázták, hogy földünk légköre fokozatosan melegszik, mert különböző okok miatt - például a rohamos ütemű iparosodás folytán - a levegőben gyorsan szaporodik fel a széndioxid, s az mintegy ernyőt borítva fölénk, megakadályozza a föld „melegtermésének”, elillanását.

/folyt.köv./
14.47/e

- 22 -

1500
1510 Dm

bb. 34. /visszatér-e...folyt./e

hogy most miért fordult ellenkezőjére ez a folyamat, arról dr. kulin györgy, az uránia csillagvizsgáló igazgatója a következőket mondta el:

a „felmelegedés”, jelenségének a széndioxid elszaporodására alapozott magyarázata csupán feltevés volt, amit semmiféle tudományos bizonyíték nem támasztott alá. de ugyanígy csak feltételezés lehetett volna minden más állásfoglalás is, mint ahogy szintén kizárólag feltevésekre lehet építeni a mostani, megváltozott helyzet okainak keresésekor is.

nyilvánvaló, hogy az iparosodás és ezzel együtt a széndioxid-termelés nem csökken, sőt éppen a növekedése vehető biztosra. éppen ezért valószínű, hogy a több mint fél évszázadon át tartott felmelegedés valami egyéb tényező következménye lehetett. különben is az emberiség aligha képes a föld hőháztartásának akár tudatos, akár véletlenszerű megváltoztatására, hiszen ehhez is kizárólag földi erőforrások állnának rendelkezésére.

van azonban a földön kívül olyan tényező, amelynek változásai kétségtelenül kihatnak a föld hőmérsékletének alakulására, ez pedig a napsugárzás, amelynek erősségét, intenzitását nagymértékben befolyásolja a naptevékenység. ma már 200-250 évre visszamenőleg egészen pontos adataink vannak a naptevékenység alakulásáról, a napfoltok mennyiségének változásáról. ezekből tudjuk, hogy az 1937., az 1947/48. és az 1957/58. évi naptevékenység-maximumok idején a napfoltszámok többszörösen haladták meg az előző századokban mért adatokat. jogosnak látszik az a feltételezés, hogy az elmúlt évtizedek felmelegedéséhez a rendkívül erős naptevékenység folytán a földre záporozó szokatlanul bőséges sugárzás is hozzájárult. ezzel szemben a mostani naptevékenység összehasonlíthatatlanul gyengébb az említettekénél, ezért a napsugárzás tulzott „hőszállítása”, megszűnt, és most tulajdonképpen csak az eredeti állapotokhoz térünk vissza.

hogy ez a feltételezés mennyire állja meg a helyét, illetve, hogy a kérdésre mi lesz a tudományosan is bizonyítható válasz, azt valószínűleg csak az űrkutatás eredményeiből tudhatjuk majd meg, amelyek megteremtik a lehetőséget a föld hőháztartásának részletes megismerésére. /mti/

14.53/e

- 23 -

1500
1510 Dm

bb 35. az együttműködés időszerű kérdéseiről tárgyaltak a
mém és a tot vezetői

i kf/kf-Lm hk

1968. december 10.

a termelőszövetkezetek országos tanácsa székházában
dr. dimény imre mezőgazdasági és ételmezésügyi miniszter, va-
lamint szabó istván tot elnök vezetésével megbeszélést tar-
tottak a két szerv vezetői, több tisztségviselője.

megtárgyalták a minisztérium és a tot közötti együttmű-
ködés továbbfejlesztésének lehetőségeit, s meggyeztek az 1969.
évi munkatervük összehangolásában, a két szerv közötti koordi-
náció és a munkakapcsolatok módszereinek kérdéseiben. megvi-
tatták a termelőszövetkezetek közgazdasági eszközökkel történő
irányításának, állami felügyeletének eddigi tapasztalatait, s
megállapították, hogy a közgazdasági szabályozás, mint módszer,
bevált, s az alkalmazott ösztönzők általában helyes irányban
haladnak.

a megbeszélésen szóba kerültek a zöldség, a gyümölcs
és a burgonya-forgalmazás jelenlegi rendszerének problémái,
a termelőszövetkezetek és a vállalatok közötti együttműködés,
valamint a termelőszövetkezeti társulások tapasztalatai. a két
szerv vezetői egyetértettek a termelőszövetkezeti gépjávitás
rendszerének továbbfejlesztésével, s ezzel kapcsolatban közös
irányelv kidolgozását, kiadását határozták el. foglalkoztak a
termelőszövetkezeti építésszervezetek működési és fejlesztési
problémáival, más időszerű szövetkezetpolitikai kérdésekkel.

a két szerv vezetői végül megállapodtak abban, hogy jö-
vőben rendszeresen tartanak hasonló jellegű megbeszélést munka-
programjuk egyeztetése és az együttműködés továbbfejlesztése
érdekében./mtl/

bb 36. nagy feladatok a közművek előtt - sajtótájékoztató
az 1968 évi eredményekről és az 1969 évi tervekről

t nbj/hné-Lm hk

1968. december 10.

kedden giltner andor, a fővárosi tanács ut-, közmű- és
melyépítési fősztályvezetője sajtótájékoztatót tartott, ame-
lyen kifejtette: a közművek korszerűsítése nagyon sürgető. bu-
dapest világváros kialakulásakor - a múlt század végén - a
század elején a közműveket legfejlettebb 1 millió lakosra terve-
ték, mindezt ma már majdnem 2 millió ember igényli. ezt figye-
lembe kell venni a fejlesztésnél. a budapestiek sokszor szová-
teszik, hogy az ut- és közműépítők „felturják”, a várost. ez a
körülmény kétségtelenül kellemetlen, de szükséges, mert azt mu-
tatja, korszerűbbek lesznek a közművek, jobbak lesznek az utak.

/folyt.köv./

15.05/Lm

170 jel/
1968

- 24 -

bb 36. /nagy feladatok ... 1. folyt./-Lm

vizművek

a továbbiakban szólt arról, hogy 1968-ban tovább javult
a vízellátás, - volt nap, még pedig július 9-én - amikor
876 000 köbméter vizet kapott budapest. a hosszan tartó nagy
kánikulában azonban még ez sem volt elég, s éppen ez ösztönzi
arra a fővárost, hogy nagy erővel fejlessze a vízműrendszert.
1969-ben folytatják a horány-surány vízmű építését, amely 1970
végén, 1971 elején szükség esetén napi 100 000 köbméter vizet
adhat. 1969-ben elkészült a 800 milliméter átmérőjű III./3.
számu főnyomóvezeték, amely a 4., a 15., a 14. és a 10. kerü-
let vízellátását javítja. budapesten nincs elég víztároló. kő-
bányán két, egyenkint 10 000 köbméteres tárolómedence kiala-
kítását határozta el a vízművek, s káposztásmegyeren egy magas-
nyomású gépházat létesítenek.

csatornázás

minden közműépítés közt a legdrágább a csatornázás. most
már évtizedek mulasztását kell pótolni. 1969-ben - a már meg-
kezdett fővárosi térről kiindulva, továbbá a rákoskeresztúri fő-
gyűjtő építésén túl, nagy összegeket juttat a fővárosi tanács
az 1. kerület fő utca és a belváros csatornahálózatának korsze-
rűsítésére. hozzájárul az újpesti főgyűjtő kialakításához, ami
nélkül nem lehetne megoldani a 4. kerület elavult csatornaháló-
zatának rekonstrukcióját.

gázzolgáltatás

ma már elegendő gázt tud adni a művek a fogyasztóknak, -
szükség esetén naponta akár 3 millió köbmétert is - a termelt
nagy mennyiségű gázt azonban a meglévő vezetéseken nem lehet el-
juttatni megfelelő nyomással a város minden egyes negyedébe.
elengedhetetlen a vezeték nagyarányú rekonstrukciója, különösen
a belvárosban, ahol a közeli időkből áttérnek a gázfűtésre. a fő-
városban ma már körülbelül 30 000 lakást fűtenek gázzal, 1970-
ben várhatóan 50 000 lakás kap korszerű fűtést. 1969-ben bőví-
tik a hálózatot a bimbó utcában, a pasaréti uton, a petőfi sán-
dor utcában, a dorottya utcában, a fehérvári uton, a városmajor
utcában, stb. és lefektetik az új lakótelepek gázellátását szol-
gáló földgázvezetéseket.

/folyt.köv./
15.08/Lm

- 25 -

15.08
16.02.09

bb 36. / nagy feladatok... 2. folyt./-ju

távfütés

az idén az év végén 38 500 lakást temperálnak távfűtés-sel. új vezetékrendszereket építenek ki 1969-ben az új lakótelepekre, így Zuglóba, Józsefvárosba, Óbudára és a Páskomligetbe.

fürdők

1969-ben több fürdőt korszerűsítene, illetve a régi fürdőink korszerűsítését előkészítik, s arányosan folytatják a XIV. kerületben az úgynevezett Paskál-fürdő építését, csillaghegyen pedig szállófürdő alakul ki.

köztisztaság

a fővárosi köztisztasági hivatal új fontos feladatokat kapott 1968-ban: bevezkedett az utak gyors karbantartására, a forgalmi táblák és az utat festett-vésetti forgalmi jelek karbantartására. az ezzel kapcsolatos tennivalóit jövő évben tovább szélesítik. új gépeket szerez be az utak tisztítására. a kukák előregedtek, ma már nem mindenütt felelnek meg a korszerű szeméthyűjtési követelményeknek. olyan szeméthyűjtő autókra lesz szükség, amelyek nemcsak befogadják az egyre nagyobb mennyiségben keletkező házi szemetet, hanem a ,,beadagolásnál,, tömörítik is azt. öt ilyen korszerű tömörítőgépet vásárolunk.

utépítés, útkorszerűsítés, hidkarbantartás

utjaink állapota sok kívánni valót hagy maga után. 1969-ben mintegy 260 millió forint áll rendelkezésre az utak, hidak fenntartására. különösen jelentős az eörs vezér téri, a kerépesi uti, a róbert károly köruti csomópontokhoz vezető utak korszerűsítése. ezen kívül a belvárosban a petőfi sándor utcát, az apáczai csere jános utcát építik át, lehetséges, hogy ezeket az utcákat ideglenesen le is kell zárni. folytatódik a baross tér rendezése, és ezen belül a rákóczi út-baross tér torkolatában a felüljáró-híd, továbbá a hungária uti felüljáró építése. a jövő évben mázolják a petőfi híd vasszerkezetét, felújítják az árpád híd uttestének burkolatát.

közvilágítás

az idén megkezdtek a várban egy új fényeffektusa közvilágítás kialakítását, a kandelláberek elhelyezésére, a kábelhálózat fektetése jövőre folytatódik. budapesti egyébként közvilágítás-fejlesztésre 1968-ban 19 millió forint jutott, 1969-ben 20 millió forintot költenek erre a célra, s megoldják a nagy létesítmények körül / baross téri gyalogos aluljáró-rendszer, hungária köruti felüljáró, belváros rekonstrukció, stb. közvilágítási feladatait. a fővárosi tanácsnak egyébként az a véleménye, hogy első-sorban a főutovonalak közvilágítására budakeszi ut, vörösvári ut, váci ut, stb. költ nagyobb összegeket.
/ folyt. köv./

15.35/ju

-26-

bb 36. / nagy feladatok... 3. folyt./-ju

parképítés

1969-ben szép parkot építenek a klauzál téren, s ugyanott kialakítanak különböző korcsoportú gyerekeknek játszótérket, sportolási lehetőségeket. megkezdik a városligetben egy állandó virágkiállítás és kertészeti bemutató építését.

a sajtótájékoztatón végezetül giltner andor kifejtette: a fővárosi tanács ut, közmű- és mélyépítési főosztályának a sok feladata közt is az egyik legfontosabb: a műszaki közigazgatás. a múltban előfordult, hogy például az elektromos művek, a posta, a vízművek, stb. engedélyt kért a hálózatfejlesztés szempontjából halaszthatatlan cső- és kábelfektetések miatt uttestek, járdák bomlására és csak nagyon késedelmesen hozta rendbe a felbontott utakat, uttesteket. az ilyen jelenségeket megszüntetik a jövőben.
/mti/

bb 38. új nagyhatású gombaölő szerek - növényvédelmi szakülés a technika házában

t jf/tr-ju nk

1968. december 10.

a magyar agrártudományi egyesület és az agrótröszt kedden a technika házában növényvédelmi szakülést rendezett, amelyen az ország minden részéből mintegy kétszáz növényvédelmi szakember és tudományos kutató vett részt. a vegyészek és az agronómusok ezuttal azt elemezték, hogyan váltak be a hazai mezőgazdaságban a francia minoc cég növényvédő szereit. dr. roland bieri, a francia cég vezető biológusa, előadásában elmondotta, hogy magyarországon négy-féle vegyi terméket próbáltak ki. a hazai földekre összesen 150 tonnányi készítményt szórtak ki és mint az ellenőrző vizsgálatok megállapították, a vegyi termékek beváltak a hozzájuk fűzött eredményeket. a védőszerek az egészségre teljesen ártalmatlanok és feltűnően jó hatást érhetnek el velük a gyümölcsös kertekben, a szőlősökben és a veteménystáblákon. a mankocar elnevezésű vegyszer a nagykorösi állami gazdaság, valamint a helyi termelő szövetkezet próbálta ki sikerrel. kedvező véleményű mondtak a ditáne és a karatan elnevezésű növényvédő szerekről, amelyek a lisztharmat, a varasodás és egyéb gombák ellen ,,vethetnek be,, a mezőgazdaságban. a növényvédelmi szakülésen megvitatták a francia cég által gyártott talajfertőtlenítő szer hatásosságát is. /mti/

15.45/ju

-27-

16.15
16.45
Dny

bb 37. hogyan elégíti ki a „vevők piacát”, a ruházati, bőr- és bőrcipőipar - igazgatói értekezlet a könnyűipari minisztériumban

t sz/lk-lm nk

1968. december 10.

Kedden a könnyűipari minisztériumban tanácskoztak a ruházati, a bőr és a cipőipari vállalatok vezetői. a megbeszélésen, amelyen részt vett földi László, a miniszter első helyettese és pesti ernő miniszterhelyettes, Revitz Lászlóné, a közgazdasági főosztály helyettes vezetője ismertette az iparágak 1968. évi munkájának eredményeit, jövő évi feladatait, a népgazdasági tervelőirányzatokat, továbbá az új gazdasági mechanizmusban bevezetett szabályozók hatását.

az elmúlt tíz hónap munkája alapján a becslések szerint éves viszonylatban a ruhaipar 4 százalékkal, a cipőipar több mint 5 százalékkal növeli termelését az előző évhez mérten. a szocialista országokba irányuló exportot hat, illetve nyolc százalékkal fokozza a két iparág, és várhatóan 40 százalékkal nő a ruhaipari termékek és 8 százalékkal emelkedik a cipők tőkésexportja. - belföldi viszonylatban belső piaci egyensúlyról beszélhetünk - mondotta az előadó - míg korábban a kereslet meghaladta a kínálatot, most a vásárlók vannak előnyösebb helyzetben. ez természetesen egyelőre csak a kereslet mennyiségi oldalára vonatkozik és még tovább kell növelni a választékot, javítani kell a minőséget ahhoz, hogy minden igényt kielégíthessünk. figyelemre méltó, hogy miközben a kiskereskedelmi forgalom összességében 6 százalékkal emelkedett, a ruházati cikkek forgalma 7 százalékkal nőtt. bár fokozódott a vásárlóerő, a kereskedelem változatlanul nagy készletekkel rendelkezik és egyelőre nem kívánja igénybe venni a ruha-, a cipőipar teljes kapacitását. egy-egy vállalat helyzete azon múlik, mennyiben tudja kielégíteni a vevők piacát, milyen korszerű, jó minőségű árut, mennyire elfogadható áron kínál a belkereskedelemnek, hogyan tesz eleget a szocialista országokkal kötött szállítási szerződéseknak, egy-egy iparág vállalatainak ajánlatai sorában milyen versenytárgyalásokat nyer, és hogyan tudja kihasználni a tőkés exportlehetőségeket. ebben egyébként kedvező feltételeket jelentenek a módosított külkereskedelmi szabályozók.

/folyt.köv./

15.55/Lm

- 28 -

16¹⁵
16⁴⁰ Dny

bb 37. /hogyan elégíti ki... 1. folyt./-lm

az értekezleten több vállalat vezetője számolt be arról, hogyan igyekeznek újszerű kapcsolatokat teremteni a belkereskedelemmel. a konfekciógyárak képviselői ugyanakkor szóvá tették a nagykereskedelmi vállalatoknak azt a törekvését, hogy az általuk kiválasztott ugynevezett monopol modelleket hosszabb időn át nem engedik közvetlenül a kiskereskedelem rendelkezésére gyártani. az export lehetőségeket is alaposabban kutadják; a férfi fehérneműgyár a jövő évben nagyobb tőkés exportmegrendeléseket teljesít, a szegedi ruhagyár pedig jugoszláviából vállalat bér munkát./mti/

-.-

bb 39. az országgyűlés honvédelmi bizottságának ülése

t vt/lk-lm sr

1968. december 10.

az országgyűlés honvédelmi bizottsága kedden a parlamentben pap János elnökletével ülésezett. először csémi Károly altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke tájékoztatta a képviselőket az 1968-as kiképzési év főbb tapasztalatairól, majd a honvédelmi tárca 1969. évi költségvetésének tervezetéről.

egyebek közt elmondotta, hogy a hadsereg fejlesztése az idén is tovább folytatódott. a csapatok kiképzése megfelelő, egy sor területen jó, sőt kiváló eredményeket is hozott. hangsúlyozta: az idei tapasztalatok is azt bizonyítják, hogy néphadseregünk mind technikai téren, mind pedig a személyi állomány erkölcsi-politikai felkészültsége tekintetében a megkívánt szinten van és képes feladatainak ellátására.

a honvédelmi minisztérium 1969. évi költségvetésének felhasználásában fontos helyet foglal el a néphadsereg minőségi fejlesztésének, korszerűsítésének folytatása - mutatott rá a többi között az előadó.

a belügyminisztérium képviselőjében dr. Lantos József rendőrezredes adott tájékoztatást a bizottságnak. egyebek közt arról számolt be, hogy a közrend és közbiztonság területén javulás jellemzi a most záruló esztendő, a bűnözés csökkenő tendenciát mutatott. megemlítette, hogy a közúti közlekedési balesetek - sajnos - ebben az esztendőben is növekedtek.

/folyt.köv./

16.00/Lm

- 29 -

16¹⁸
14⁰⁰ Dny

bb 37. hogyan elégíti ki a „vevők piacát”, a ruházati, bőr- és bőrcipőipar - igazgatói értekezlet a könnyűipari minisztériumban

t sz/lk-lm nk

1968. december 10.

Kedden a könnyűipari minisztériumban tanácskoztak a ruházati, a bőr és a cipőipari vállalatok vezetői. A megbeszélésen, amelyen részt vett földi László, a miniszter első helyettese és pesti ernő miniszterhelyettes, Revitz Lászlóné, a közgazdasági főosztály helyettes vezetője ismertette az iparágak 1968. évi munkájának eredményeit, jövő évi feladatait, a népgazdasági tervelőirányzatokat, továbbá az új gazdasági mechanizmusban bevezetett szabályozók hatását.

az elmúlt tíz hónap munkája alapján a becslések szerint éves viszonylatban a ruhaipar 4 százalékkal, a cipőipar több mint 5 százalékkal növeli termelését az előző évhez mérten. a szocialista országokba irányuló exportot hat, illetve nyolc százalékkal fokozza a két iparág, és várhatóan 40 százalékkal nő a ruhaipari termékek és 8 százalékkal emelkedik a cipők tőkésexportja. - belföldi viszonylatban belső piaci egyensúlyról beszélhetünk - mondotta az előadó - míg korábban a kereslet meghaladta a kínálatot, most a vásárlók vannak előnyösebb helyzetben. ez természetesen egyelőre csak a kereslet mennyiségi oldalára vonatkozik és még tovább kell növelni a választékot, javítani kell a minőséget ahhoz, hogy minden igényt kielégíthessünk. figyelemre méltó, hogy miközben a kiskereskedelmi forgalom összeségében 6 százalékkal emelkedett, a ruházati cikkek forgalma 7 százalékkal nőtt. bár fokozódott a vásárlóerő, a kereskedelem változatlanul nagy készletekkel rendelkezik és egyelőre nem kívánja igénybe venni a ruha-, a cipőipar teljes kapacitását. egy-egy vállalat helyzete azon múlik, mennyiben tudja kielégíteni a vevők piacát, milyen korszerű, jó minőségű árut, mennyire elfogadható áron kínál a belkereskedelemnek, hogyan tesz eleget a szocialista országokkal kötött szállítási szerződéseknak, egy-egy iparág vállalatainak ajánlatai sorában milyen versenytárgyalásokat nyer, és hogyan tudja kihasználni a tőkés exportlehetőségeket. ebben egyébként kedvező feltételeket jelentenek a módosított külkereskedelmi szabályozók.

/folyt. köv./

15.55/Lm

- 28 -

16.15
16.45 Dm

bb 37. /hogyan elégíti ki... 1. folyt./-lm

az értekezleten több vállalat vezetője számolt be arról, hogyan igyekeznek újszerű kapcsolatokat teremteni a belkereskedelemmel. a konfekciógyárak képviselői ugyanakkor szóvá tették a nagykereskedelmi vállalatoknak azt a törekvését, hogy az általuk kiválasztott ugynevezett monopol modelleket hosszabb időn át nem engedik közvetlenül a kiskereskedelem rendelkezésére gyártani. az export lehetőségeket is alaposabban kutatták; a férfi fehérneműgyár a jövő évben nagyobb tőkés exportmegrendeléseket teljesít, a szegedi ruhagyár pedig Jugoszláviából vállal bér munkát./mti/

..

bb 39. az országgyűlés honvédelmi bizottságának ülése

t vt/lk-lm sr

1968. december 10.

az országgyűlés honvédelmi bizottsága kedden a parlamentben pap János elnökletével ülésezett. először Csémi Károly altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke tájékoztatta a képviselőket az 1968-as kiképzési év főbb tapasztalatairól, majd a honvédelmi tárca 1969. évi költségvetésének tervezetéről.

egyebek közt elmondotta, hogy a hadsereg fejlesztése az idén is tovább folytatódott. a csapatok kiképzése megfelelő, egy sor területen jó, sőt kiváló eredményeket is hozott. hangsúlyozta: az ideai tapasztalatok is azt bizonyítják, hogy néphadseregünk mind technikai téren, mind pedig a személyi állomány erkölcsi-politikai felkészültsége tekintetében a megkívánt szinten van és képes feladatainak ellátására.

a honvédelmi minisztérium 1969. évi költségvetésének felhasználásában fontos helyet foglal el a néphadsereg minőségi fejlesztésének, korszerűsítésének folytatása - mutatott rá a többi között az előadó.

a belügyminisztérium képviselőjében dr. Lantos József rendőrezredes adott tájékoztatást a bizottságnak. egyebek közt arról számolt be, hogy a közrend és közbiztonság területén javulás jellemzi a most záruló esztendőt, a bűnözés csökkenő tendenciát mutatott. megemlítette, hogy a közúti közlekedési balesetek - sajnos - ebben az esztendőben is növekedtek.

/folyt. köv./

16.00/Lm

- 29 -

16.28
14.00 Dm

bb 39. /az országgyűlés... 1. folyt./-lm

tovább emelkedett a határőrizeti munka színvonala és ez örvendetes. felhívta a figyelmet, hogy a közrend és közbiztonság fenntartásához, megszilárdításához a belügyminisztérium jelentős segítséget kap a lakosságtól, különösen a munkásöröktől, kisz-fiataloktól, uttörőktől.

az előadó végül ismertette a belügyi tárca jövő évi költségvetésének főbb ítéleit. az előirányzott kiadások egy részét belügyi területen is a munka gyorsítására, a technika korszerűsítésére fordítják.

az ülésen felszólalt antalfia jenő, bánóczi gyula, bolvári józsefné, gászó sándor, nagy richard, róka mihály, soltész istván, szilágyi lászló, uszta gyula képviselő, valamint dr. jávor ervin, az országos tervehivatal elnökhelyettese és szántó miklós, a pénzügyminisztérium osztályvezetője.

a bizottság a két tárca költségvetésének tervezetét elfogadta és egyhangulag úgy határozott, hogy az országgyűlésnek a legközelebbi ülészakon elfogadásra ajánlja./mti/

bb 41. italo grassi argentin festőművész,

tm szb sr

1968. december 10.

aki a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására két hetet tölt hazánkban, szerdán délután 6 órakor „az argentin művészet körképe„ címen vetített képes előadást tart a faszék művészklubban./mti/

bb 42. tábori jenő,

gk szb sr

1968. december 10.

a jugoszláviai partizánharcok egykori részvevője 63 éves korában elhunyt. temetése december 13-án, délután fél kettőkor lesz a rákoskeresztúri újtemetőben. magyar partizán szövetség./mti/

16.10/Lm

- 30 -

16.10.20.
1400 Dny

bb 40. történelmi emlékülés a kommunista ifjúsági mozgalom félévszázadáról

t dí/gk szb sr

1968 december 10.

a kisz központi iskoláján - a kisz központi bizottságának és az mszmp központi bizottsága párttörténelmi intézetének rendezésében - történelmi emlékülés kezdődött kedden a magyar kommunista ifjúsági mozgalom születésének ötvenedik évfordulója alkalmából. részt vett a megnyitón és az elnökségben foglalt helyet jakab sándor, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, somogyi sándor, az mszmp központi bizottságának osztályvezetőhelyettese és vass henrik, az mszmp központi bizottsága párttörténelmi intézetének igazgatója is.

vajópéter, a kisz központi bizottságának titkára üdvözölte a megjelenteket, majd méhes lajos, a kisz központi bizottságának első titkára mondott ünnepi megnyitó beszédet. hangsúlyozta, hogy a történelmi emlékülés különleges helyet foglal el a jubileumi események sorában, mert ez az első tudományos tanácskozás a magyar forradalmi ifjúsági mozgalom történetéről.

- ifjúsági mozgalmunk történetének tudományos kutatása több mint két évtizedes munka tekint vissza - folytatta. - figyelemre méltó eredmények születtek az egyes korszakok eseményeinek feltárásában és értékelésében. van tehát miről számot adni. az ülészak egyik feladatát éppen abban látjuk, hogy járuljon hozzá ehhez a számvetéshez. nyújtson segítséget a tudományos kutatások eddigi eredményeinek reális felméréséhez, összegezéséhez. de ezen túlmenően azt is várjuk a mostani tanácskozástól, hogy jelölje meg a további munka irányait, főbb feladatait. szerepeink pontosabban áttekinteni azokat az alapvető fontosságú kérdéseket, amelyeknek teljes tisztázása további kutatást, elemzést kíván.

- a ma hiteles megismeréséhez a multon keresztül vezet az út. mozgalmunk forradalmi multját nem tekinthetjük csupán valamiféle szent ereklyének, amelyet időnként ünnepélyesen körülállunk, s tisztelgünk előtte. számunkra ez a mult eleven erő, fegyver a kezünkben a fiatalok kommunista neveléséért folyó munkában és harcban.

- szövetségünk központi feladatának tekintik, hogy a párt iránti szeretetre, a párt iránti hűségre nevelje ifjúságunkat. e cél eléréséhez fontos, sőt semmivel sem pótolható eszköz mozgalmunk félévszázados történelmének megismertetése. zászlónkra ezt írtuk: „hűség a néphez, hűség a párthoz„. ez a hűség a mai fiatalokban csak akkor válik eleven hatóerővé, önként, szívesen vállalat követelménnyé, ha ismerik és átérzik, hogy mai életünk vívmányai elődeiknek, azoknak a magyar fiataloknak is köszönhetőek, akik a harc legnehezebb időszakában is hűek voltak a néphez és a párthoz. ez erősíti a ma kisz-tagjaiban azt a felismerést, hogy további előrehaladásunk, jövő sikereink záloga is ebben a hűségben rejlik.
/folyt.köv./

16.20/ju

-31-

1400 Dny

bb 40. /történelmi emlékülés... 1. folyt./-szb

- a történelemtudománytól is segítséget várunk ahhoz, hogy mozgalmunk korábbi vezetőit, nőseit, mártírjait korszakuk viszonyai között mutathassuk meg a mai fiataloknak, hogy megértessük velük: akkor válnak méltókká neves elődeikhez, ha ugyanolyan meggyőződéssel, lelkesen és odaadóan szolgájták a haladást, a szocializmus ügyét, mint ők, ha minden erejükkel és tehetségükkel a ma feladatainak megoldásáért fáradoznak, - zárta megnyitóját méhes lajos.

ezután svéd lászló kandidátus, a párttörténelmi intézet tudományos főmunkatársa tartott referátumot a magyar kommunista ifjúsági mozgalom ötven évéről. a délutáni ülésen korreferátumokkal folytatódott a tanácskozás. a kimsz megalakulásának körülményeiről ék sándor kossuth-díjas festőművész; „a kimsz újjászervezése a fasiszta diktatúra időszakában, címmel szabó ágnes, a párttörténelmi intézet tudományos főmunkatársa; az mszmp fiatal munkás alosztályának tevékenységéről liptai ervinné, a budapesti orvostudományi egyetem marxizmus-leninizmus intézetének adjunktusa; a kimsz ii. kongresszusáról rostás istván, a magyar vöröskereszt főtitkára; a magyar antifasiszta ifjúsági egységfront megteremtésének kérdéseiről vida ferenc, a legfelsőbb bíróság büntető kollégiumának helyettes vezetője; a fegyveres antifasiszta ellenállási mozgalomban részt vett magyar fiatalokról pintér istván kandidátus, a párttörténelmi intézet tudományos főmunkatársa tartott kiegészítő előadást.

szerdán további korreferátumok szerepelnek a történelmi emlékülés programjában. /mti/

bb 43. Ülést tartott az országgyűlés ipari bizottsága

t or/hné-ju sr bs

1968. december 10.

kedden a parlament gobelin-termében molnár ernő elnökletével ülést tartott az országgyűlés ipari bizottsága. részt vett az ülésen dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, nagy józsefné könnyűipari miniszter, dr. kocsis józsef kohó- és gépipari miniszterhelyettes, dr. lőrinc imre nehézipari miniszterhelyettes, nagy imre munkaügyi miniszterhelyettes és simor jános építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes. az ülés napirendjén az ipari minisztériumok, a közlekedés- és postaügyi minisztérium, a munkaügyi minisztérium, valamint az építésügyi és városfejlesztési minisztérium jövő évi költségvetése szerepelt, amelyet madarasi attila pénzügyminiszterhelyettes előterjesztése alapján vitattak meg a képviselők.

/ folyt. köv./

16.25/ju

-32-

12²⁵ P²⁰
18:00 D^{ny}

bb 43. / ülést tartott... 1. folyt./-ju

mind az előterjesztésből, mind a vitában elhangzottakból kitűnt, hogy a jövő évi állami költségvetés ipari, építőipari és közlekedési előirányzati összehangban vannak a népgazdasági terv fő céljaival, figyelembe veszik a belföldi, illetve a külföldi értékesítés reális lehetőségeit, s számolnak a valóságos termelőkapacitással, nyomatékokat kapott az a - még kedvezőbb lehetőséget körvonalázó - vélemény is, hogy ezek az előirányzatok nem „feszítettek”, s amennyiben a különböző, már elhatározott intézkedések hatására a vállalati gazdálkodás színvonala tovább javul, úgy a számtalan vettnél jobb eredmények is elérhetők. ez módot nyújt nagyobb összegű vállalati saját alap képződésére, s így lehetőség nyílik egyrészt a személyi jövedelmek további emelésére, másrészt a vállalati fejlesztés bővítésére.

a jövő évi költségvetés intézkedései a többi közt arra ösztönzik a vállalatokat, hogy mérjék fel belső tartalékaikat, s azok feltárával, kamatoztatásával biztosítsák a már meglévő, vagy az azt meghaladó érelteltségi alapokat. több képviselő hangoztatta, hogy számottevő belső tartalék rejlik a munkaerőgazdálkodásban, a termelékenység javításában. például is bizonyították, hogy ezt a lehetőséget még nem használták ki kellőképpen, mert akadt olyan üzem - főként vidéken. -, ahol a rövidített munkaidőre való átállás termelési feltételeit is létszámnöveléssel oldották meg. volt példa a létszámemelésnek olyan eseteire is, amikor ezzel a bérszínvonal szabályozási rendszer egyes előírásai alól igyekeznek kibúvni a vállalatok. tény, hogy a bérszínvonal emelése a létszámhígítással átmenetileg megteremthető anélkül, hogy az a részesedési alapot terhelné. ez a taktika - szögezte le madarasi attila miniszterhelyettes - csak rövid távon folytatható, hosszabb időre egyetlen vállalatnak sem kifizetődő. ugyanis a felduzzasztott létszám a következő egy-két évben érezteti majd kedvezőtlen hatását, amikor a vállalat a bérszínvonal fejlesztését már nem tudja további létszámnöveléssel biztosítani, s a szükség-telenül nagy létszám bérszínvonalának emelését a részesedési alaptól kell fedeznie.

különösen élénk volt a vita a jövő munkásnemzedékének, a fiatal szakmunkástanulóknak az oktatásáról, helyzetéről, e témában is megnyugtató a költségvetési előirányzat, mert elegendő pénzt biztosított mind az iskolai, mind a gyárakban foglalkoztatott szakmunkástanulók elméleti, gyakorlati oktatására.

/ folyt. köv./

16.40/ju

-33-

14⁴⁰ P²⁰
18:00 D^{ny}

bb 47. déldunántuli népművelők értekezlete pécssett

vid fm/tr szb ká

1968 december 10.

három megye - somogy, tolna, baranya - száz főhivatású népművelőjének részvételével kedden háromnapos konferencia kezdődött pécssett. dr. ágoston lászló egyetemi tanár „a gyorsuló műszaki és technikai fejlődés társadalmi hatása, címmel tartott referátumot, majd czeplédi györgyné, a népművelési intézet munkatársának vezetésével megvitatták a termelési-műszaki propaganda népművelési feladatait. a továbbiakban a népművelés és a termelés kapcsolatát taglaló és módszertani kérdésekkel foglalkozó újabb előadásokra és megbeszélésekre kerül sor. /mti/

bb 48. 435 fiatal tanácsstag hajdu-bihar megyében

vid-fm/tr szb ká

1968 december 10.

a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtóbizottsága kedden debrecenben a tanácsok és a kisz együttműködésének hajdusági tapasztalatairól tárgyalt. megállapították, hogy a két szerv együttműködése különösen hajduszoboszlón és a debreceni járásban gyümölcsöző. jelentős eredményeket értek el a fiatalok kulturális nevelésében, az ipari és mezőgazdasági szakmunkások képzés szervezeti, valamint tartalmi problémáinak megoldásában, továbbá a fiatalok érdekvédelme területén. beszámoltak arról is, hogy a megyében a legutóbbi tanácstagválasztások alkalmával 435 fiatal került a tanácsokba, s tevékenységükkel a testületek vezetői általában elégedettek. a kisz lakásépítési akcióit a tanácsok felkarolták és támogatják. 1969-ben hajduszoboszlón, hajdunánáson, polgáron és püspökladányban épül kisz-társasház. /mti/

bb 49. új kisz-lakóház rekordidő alatt

vid-cs/tné szb ká

1968 december 10.

négyszemélyes, 20 modern lakást magába foglaló kisz-lakóház műszaki átadását kezdték meg kedden nyíregyházán. az ifjúsági lakóházat rekordidő alatt készítette el a megyei építőipari vállalat kollektívája. /folyt.köv./

17.30/lm

- 34 -

1810
1810 Dny

bb 43. /ülést tartott... 2. folyt./-ju

az ipari minisztériumok, a közlekedés- és postaügyi minisztérium, a munkaügyi minisztérium, valamint az építésügyi és városfejlesztési minisztérium jövő évi költségvetésének tervezetét az ipari bizottság elfogadta, s egyhangulag úgy határozott, hogy a javaslatot az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlja. a vitában felszólt dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, nagy józsefné könnyűipari miniszter, nagy imre munkaügyi miniszter-helyettes, simor jános építésügyi és városfejlesztési miniszter-helyettes, dr. tallós györgy, a magyar nemzeti bank ügyvezető igazgatója, és sztankóczy zoltán, az országos tervhivatal főcsoportvezetője, s kifejtette véleményét balogh lászló, gácsi miklós, hevér lajos, inokai jános, jazbinsek vilmos, nemeslaki tivadar, ollári istván, és ~~zoltán~~ zoltán országgyűlési képviselő. /mti/

© Schuchmann

bb 45. vietnami szolidaritási nagygyűlés a dnff megalakulásának nyolcadik évfordulóján mosonmagyaróváron

vid-fm/tr-ju ká la

1968. december 10.

a délvietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának nyolcadik évfordulója alkalmából kedden vietnami szolidaritási nagygyűlést tartottak a mosonmagyaróvári timföldgyárban. a mintegy félezer résztvevőt dr. haraszti jános, az mszmp győr-sopron megyei bizottságának tagja tájékoztatta a vietnami nép hősi-es harcáról. a gyűlésen résztvevett és felszóltatott hoang ha, a dnff budapesti állandó képviselőjének kulturális attaséja is.

az évforduló alkalmából a gyár nyolcszoros ifjúsági szocialista brigádjára felvette nguyen van troi, a vietnami nép hőse nevét. /mti/

bb 46. istvánffy miklós történetíró szobra szigetváron

vid fm/tr-ju ká la

1968. december 10.

a szigetvári vár udvarán felavatták istvánffy miklós történetíró szobrát, kárpáti anna alkotását. a szoboravatás alkalmából dr. ruzsás lajos, a dunántúli tudományos intézet munkatársa méltatta a nagy magyar humanista történetíró életét és munkásságát. /mti/

17.15/ju

- 35 -

17.15/ju
1830 Dny

bb 44. jubileum és avatás

t ms/gk-lm sr

1968. december 10.

kedden a rosenberg házaspár utca 27. szám alatt kettős ünnepség zajlott le: ünnepelték az első magyar gyermek mentálhygieniai intézmény megszervezésének 40., a belőle sarjadt központi gyermek-ideggondozó intézet és a fővárosi gyermek-ideggondozó hálózat fennállásának 10. évfordulóját és egyben felavatták a fővárosi gyermek-mentálhygieniai központot.

a sors kegye és népi demokráciánk elismerése, hogy a jubileum alkalmából az ünnepi beszédet ugyanaz a dr. schneid jános - a központ igazgató-főorvosa, egyetemi magántanár - mondhatta, aki mint fiatal idegszakorvos, negyven évvel ezelőtt a nagy ranschburg páál professzor nyomdokain létrehozta az első magyar intézményesen megszervezett gyakorlati gyermek mentálhygieniai szakrendelést. mint ünnepi beszédében elmondta, harminc évi küzdelmes és eredményes munka után a szocialista egészségügyben jöhetett csak létre 1958-ban a fővárosi központi gyermek-ideggondozó intézet és az általa irányított fővárosi gyermek-ideggondozó hálózat. ez a nagyszerű ajándék, most a negyven éves jubileum alkalmából tovább gazdagodott: a központi gyermek-ideggondozó és hálózata mint fővárosi gyermek mentálhygieniai központ tágas, korszerűen berendezett helyiségekben folytatja tovább kipróbált ~~g~~ gárdájával fontos feladatát.

az ünnepi beszéd után az egészségügyi minisztérium, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete, a fővárosi tanács egészségügyi főosztálya, a szakmai fórumok és társintézmények, valamint a régi és a jelenlegi munkatársak képviselői köszöntötték a jubiláló intézményt és az új központot, majd dr. körmenyi istván, a fővárosi tanács egészségügyi főosztályának anyagyermekvédelmi csoportvezető főorvosa átadta rendeltetésének az intézetet, amelyet a nagy számban megjelent orvosok, pszichológusok és pedagógusok érdeklődéssel és elismeréssel tekintettek meg.

délután megkezdődött a jubileumi tudományos ülés, amelyen neves szakemberek tartanak előadásokat a gyermeki idegrendszer megbetegedéseinek alapjairól és megelőzésük lehetőségeiről, hiszen - mint a jubileum alkalmából megnyitott kiállításán olvasható - a mentálhygiéne feladata az ideg- és elmebetegségek megelőzése, a lelki egészségvédelem./mti/

17.20/lm

- 36 -

18⁰⁰ Bz
18³⁰ Bz

bb 49. /új kisz-lakóház... 1. folyt./-szb

a hagyományos anyagokból és módszerekkel fél év alatt építették meg a kisz-házat, s az egyébként is rövid határidőből még „lefaragtak”, husz napot. a vállalat munkásai megígérték a laendő ifju tulajdonosoknak, hogy a karácsonyi ünnepeket már az új lakásban tölthetik. a cél érdekében az építők és a szerelő-brigádok gyakran a szabad szombatokon és vasárnapokon is dolgoztak. a műszaki átadások során észlelt kisebb hibák kijavítását követően még decemberben az ifju lakástulajdonosok megkezdhetik a beköltözést. /mti/

..

bb 50. a gyógyszerészek ünnepi tudományos ülése

t ms/gk szb sr

1968. december 10.

a magyar gyógyszerészeti társaság kedden az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének weil-termében ünnepi tudományos ülést tartott a gyógyszerismertető hálózat tízéves fennállása alkalmából. lázár jeno, az egészségügyi minisztérium gyógyszerészeti főosztályának vezetője bevezető előadásában méltatta a hazánkban világviszonylatban is elsők között életre hívott gyógyszerismertető hálózat munkájának fontosságát a korszerű gyógyszerellátás szempontjából. a továbbiakban előadások hangzottak el a magyar gyógyszerkutatás elvi irányairól, egyes betegségek korszerű gyógyításáról és több fontos gyógyszercsoport hatásáról. /mti/

..

bb 51. japán hegedűverseny magyar bemutatója

i ol/lk-lm la

1968. december 10.

németh gyula karmester hazaérkezett külföldi vendégszerepléséről. elmondotta az mti munkatársának, hogy a halléi operaház zenskarának szimfónikus koncertjét vezényelte, amelyen közreműködött vermes mária, a magyar hárfástrió tagja is. a nagyszerű előadás műsorán beethoven 3. Leonora nyitánya, dieter nowka hegedűversenye és csajkovszkij 4. szimfóniája szerepelt.

/folyt.köv./

17.30/lm

- 37 -

18¹⁵ Bz

bb 51. /japán hegedüverseny... 1. folyt./-lm

németh gyula az elkövetkező napokban vidéki városokban lép fel, januárban pedig bulgáriába utazik, ahol két koncerten vezényli a várnai szimfonikusokat. az új év tervei között szerepel felkészülése egy japán szerző hegedüversenyének bemutatójára. toyama hegedüversenye január 20-án a zeneakadémián csendül fel első ízben magyar koncertteremben, kocsis albert és a budapesti filharmóniai társaság előadásában./mti/

bb 52. a jugoszláv kommunisták szövetsége

gk-lm sr

1968. december 10.

központi bizottságának meghívására háry bélának, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága párt- és tömegszervezetek osztálya helyettes vezetőjének vezetésével kedden pártmunkás-küldöttség utazott belgrádba./mti/

bb 53. losonczi pál, az elnöki tanács elnöke

hné-lm sr

1968. december 10.

táviratban üdvözölte sangoulé lamizana köztársasági elnököt felső-volta nemzeti ünnepe alkalmából./mti/

18.00/ju

18¹⁵
18⁴⁰ Dny

-38-

bb 55. dr. timár mátyás látogatása a magyar hajó- és darugyárban

t sl/gg-ju la

1968. december 10.

dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese kedden a magyar hajó- és darugyárban látogatott. a vendéget kényi gyula, a xiii. kerületi pártbizottság első titkára, maracskó lászló, a vállalat vezérigazgatója és egresi károly, a pártbizottság első titkára fogadta, akinek társaságában megtekintette az angyalföldi és a daru-gyáregységben a hajók, daruk, kazánok építési munkáit.

a gyárlátogatás után aktivista értekezletet tartottak, ahol timár mátyás az időszerű gazdasági kérdésekről tájékoztatta a mintegy 100 gazdasági vezetőt, illetve párt- és szakszervezeti aktivistát.

az új mechanizmus első esztendejének eredményeiről szótva kiemelte, hogy a vállalatok, élve önállóságukkal, jelentős tartalékokat tártak fel. fejlesztési és részesedési alapjaik nagyobbak a tervezettnél. az állami támogatásnak egy része szükségtelennek bizonyult és célszerű megfelelő pénzügyi politikával további tartalékok feltárására ösztönözni a vállalatokat. mint mondta, az ipar munkájának egyik gyenge pontja, hogy a termelékenység viszonylag lassan emelkedett. egyes vélemények szerint lehetővé kellene tenni, hogy a létszám csökkentése esetén felszabaduló bér-részt átlagbéremelésre használhassák fel a vállalatok, mert az - ugymond - növelné a termelékenységet. ez a módszer azonban nem fogadható el, mert előnyös helyzetbe juttatná azokat a vállalatokat, ahol a termelés stagnálása vagy visszaesése miatt kénytelenek elbocsátani munkásokat. nem volna helyes elhamarkodni a jövedelemszabályozási rendszer továbbfejlesztését, ezért 1969-ben csak minimális változások lesznek. felülvizsgálják egyes területeken a bérszorzókat és megszüntették az alabér emelés 4 százalékos plafonját. a mérlegbeszámolók alapján kell tüzetesebben megvizsgálni a jövedelemszoródásokat és az esetleges későbbi intézkedéseket.

ezután arról beszélt, hogy igen nagymértékű a beruházások iránti kereslet. a beruházási piacon keletkezett feszültségek felszámolásához valószínűleg még egy-két évre lesz szükség. az új hitelpolitikai irányelvek arra ösztönzik a vállalatokat, hogy a leghasznosabb beruházásokra fordítsák saját eszközeiket és ilyenekhez vegyenek igénybe hitelt.

/ folyt. köv./

18.07/ju

-39-

18²⁵
Dny

bb 55. /dr. timár mátyás... 1. folyt./-lm

timár mátyás ezután külkereskedelmünk jelentőségét hangsúlyozta, kiemelve, hogy a szocialista országokkal is keressük az együttműködés hatékonyabb formáit. szükséges például nemzetközi szinten is a vállalatok közötti közvetlen kapcsolatok elmélyítése, s a szocialista országok közös bankját is még inkább együttműködésünk fokozásának szolgálatába kell állítani. az új módszerektől a szocialista országok együttműködésének további fellendülése várható.

igen fontos a tőkés országokba irányuló exportunk fokozása is. már 1969-ben mód nyílik arra, hogy az exportra termelő vállalatoknak mintegy 10 százaléka külön szerződést kössön külkereskedelmi szerveinkkel, ami lehetővé teszi, hogy a vállalatok többletexport esetén anyagilag is nagyobb kedvezményben részesüljenek.

ezután részletesen szólt az életszínvonal várható alakulásáról. utalt arra, hogy a harmadik ötéves terv eredeti céljai szerint az öt év folyamán 14-16 százalékkal kell növekednie a bérből és fizetésből élők reáljövedelmének, ezzel szemben a növekedés 1970-ben előreláthatólag megközelíti majd a 30 százalékot. ezen belül a társadalmi szolgáltatások nőnek nagyobb mértékben. jövőre folytatódik, az iparban és az építőiparban zömmel be is fejeződik a 44 órás munkahét bevezetése, meghosszabbítják a gyermekgondozási segély folyósításának idejét. várhatóan jövőre bővül az áruválaszték, javul a szolgáltatások színvonala. mivel az új mechanizmus indulásakor a kereskedelem nagy készleteket gyűjtött össze, s még ma is a készleteknek egy része van forgalomban, a választék lényegében a következő évben kezd érezhetőbbé válni.

timár mátyás ezután elmondotta, hogy a negyedik ötéves terv előkészületei megkezdődtek, a terv első variánsa a jövő év közepére készül el. egyik cél, hogy az 1971-75 közötti időszakban ne csak a reáljövedelem, hanem ezen belül a reálbér is gyorsabb ütemben növekedjen. az új tervidőszak egyik kiemelkedő programja lesz a lakásépítések gyorsítása. a harmadik ötéves terv évi átlagos 60 000 lakásával szemben 1971 és 1975 között évente átlagosan 80 000 lakást kell majd építeni, ilymódon öt éven belül érezhetően javul majd a lakáshelyzet. készülnek a következő tervidőszak beruházási koncepciói is. eszerint a beruházási eszközöknek majd nem felével az iparban a vállalatok rendelkeznek majd, másik felét a kormány a legfontosabb létesítményekre költi. központi helyet foglal majd el az ipari beruházási programban a földgáz- és olaj-kincs fokozott feltárása és alkalmazása, a bauxit és timföld kitermelésének és feldolgozásának fokozása, a vegyipar fejlesztése /műtrágya-műanyag/ a közúti járműprogram végrehajtása és a számításkutatási gépgyártás fejlesztése. jelentős összegeket költenek majd a cellulóz és papírgyártás fejlesztésére, továbbá a már említett lakásépítkezésekre. /mti/

18.20/lm

- 40 -

bb 54. halálos üzemi baleset

fe/hné-ju la

1968. december 10.

történt budapesten a xxii. kerület gyár utca 15. szám alatti budafoki kartongyárban, ahol felújítási munkát végeznek. a 21-es számú építőipari vállalat 18 éves betanított munkása, poós ferenc, vaskói lakos egy négy méteres vascsövet vitt a vállán, mellyel a tetőtartó pillérnek ütközött. a fiatalember egyensúlyát veszítve, mintegy 12 méter magasból lezuhant és a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására rendőri vizsgálat indult. /mti/

-.-

bb 57. ,, bcm-hotelek,, beremenden

a vid-fm/fné-ju ká la

1968. december 10.

beremenden, az új cement- és mészmű építkezésén ,, átadási napot,, tartottak kedden. ez alkalommal olyan létesítmények használatba vételét engedélyezték, amelyek a leendő gyáróriás kivitelezésén dolgozóknak kényelmét szolgálják, a régi gyár mellett, a falusi környezettől elütő modern ,, minivárosban,, elkészült az első panelház. a négyszintes épületeket átmenetileg munkásszállásnak rendezik be. a ,, bcm-hotelek,, egyenként 250, messzebről odajáró dolgozónak nyújtanak második otthont. ha a beruházás megvalósul és az építők elvonulnak, az épületeket a cementmű állandó dolgozó foglaják el családjukkal. a ,, panelszigeten,, a jövő év első negyedében újabb két hasonló rendeltetésű házat adnak át.

a gyártelep felvonulási negyedében ugyancsak kedden adtak át két fából rakott, csinosan berendezett barakk-szállót, valamint két irodabarakkot. valamennyi épületet központi fűtéssel, hidegmeleg vízszolgáltatással láttak el. /mti/

-.-

18.20/ju

18. ut
Pm

-41-

bb 56. megemlékezés az emberi jogok napjáról

t di/tm-ju sr la

1968. december 10.

a magyar ensz társaság és a magyar jogász szövetség ünnepi ülésen emlékezett meg kedden a hazafias népfront országos tanácsának székházában az emberi jogokról szóló egyetemes nyilatkozat 20. évfordulójáról, az emberi jogok napjáról. Mihályfi Ernő, a magyar ensz társaság elnöke mondott bevezetőt, majd dr. Haraszti György egyetemi tanár, a magyar jogász szövetség nemzetközi jogi szakosztályának elnöke tartott előadást „az emberi jogok nemzetközi rendezése”, címmel. Megemlékezett arról, hogy az ensz közgyűlése 20 évvel ezelőtt fogadott el deklarációt az általános emberi jogokról. Ennek az évfordulónak ünnepélyesebbé tételére az ensz 1968-at az emberi jogok évévé nyilvánította. Méltatta az emberi jogok egyetemes nyilatkozatának jelentőségét, ugyanakkor arra is rámutatott, hogy a két évtizeddel ezelőtt elfogadott deklaráció sok tekintetben hiányos volt. Utalt arra, hogy az ensz tagállamai is érezték ezt, s az elmúlt években ezért tüzték napirendre egy sor részletes kérdéssel foglalkozó egyezmény, megállapodás megalkotását.

Dr. Haraszti György hangsúlyozta, hogy az emberi jogok egyetemes nyilatkozatával és az azt követő egyéb megállapodások, egyezmények hatálybalépésével lényegileg betetőzést nyerhet az emberi és szabadságjogok védelmét szolgáló jogi építmény, ugyanakkor rámutatott: az emberi és szabadságjogok tényleges védelmének biztosítása pusztán jogi eszközökkel nem érhető el. Kitért arra, hogy az agresszió elkövetése, a kolonializmus és a neokolonializmus szükségszerűen együtt jár az emberi jogok lábbal tiprásával. A II. világháború után a nürnbergi katonai bíróság ítélete is világosan rámutatott arra az összefüggésre, amely a német fasizmus világuralmi törekvései, az ezek előérésére előkészített és kibörtantott agresszív háború és a hitlerizmusnak az emberiség ellen elkövetett szörnyű bűncselekményei között fennállt. Napjainkban - hangsúlyozta - többek között az egyesült államok vietnami agressziója bizonyítja a béke és az emberi jogok közötti összefüggést. A vietnam elleni amerikai agresszió, - mondotta - amely bűncselekmény a béke ellen, elválaszthatatlan az emberi jogok legdurvább megsértésétől. Dél-vietnam amerikai megszállása együtt jár az emberi jogok teljes eltörlésével. A békés lakosság elleni kíméletlen terror, barbár bombatámadások meggyőző erővel bizonyítják ezt.

/ folyt. köv./

18.35/ju

-42-

18.35/ju
P2

bb 56. / megemlékezés az ... 1. folyt./-ju

az előadó a továbbiakban kitért a görög katonai diktatúra tulkapásaira, az afrikai portugál és más gyarmatok lakóinak sorsára, az amerikai négerék nehéz helyzetére, amelyek mind-mind el-
lentmondanak az emberi jogok egyetemes nyilatkozatának. Hangsúlyozta: az emberi jogok egyetemes nyilatkozatának 20. évfordulója juttassa eszünkbe az emberi jogok világméretű érvényre juttatásáért és ezzel együtt a békéért, az agresszió, a kolonializmus és a neokolonializmus ellen - mondotta befejezésül dr. Haraszti György.

az ülés Mihályfi Ernő zárszavával ért véget. /mti/

..-

bb 58. magyar- finn barátsági est szatymazon

vid-fm/tm-ju ká la

1968. december 10.

a finn köztársaság kikiáltásának 51. évfordulója alkalmából kedden a szatymazi finn-magyar barátság tsz-ben ünnepi estét rendeztek. Katona Sándor országgyűlési képviselő, a hazafias népfront csongrád megyei bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet. A barátsági esten résztvett és felszólalt Erdem Olavi Raustila, a finn köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

..-

bb 59. a pécsi nevelők háza kamarakórusának jubileumi hangversenye

vid fm/tr-ju ká la

1968. december 10.

a pécsi nevelők háza kamarakórusa most ünnepi megalakulásának tizedik évfordulóját. Ebből az alkalomból kedden este a pécsi Liszt Ferenc hangversenyteremben jubileumi koncertet adott a népszerű kamarakórus. A műsorban az elmúlt évtized legsikeresebb számai szerepeltek. /mti/

..-

18.50/ju

-43-

18.50/ju
P2

bb 60. magyar történészküldöttség utazott berlinbe

i ms/tr-ju sr la

1968. december 10.

a berlini német tudományos akadémia meghívására kedden öttagú történészküldöttség utazott berlinbe dr. berend t. iván professzor vezetésével. a két ország történészei a német-magyar történész vegyesbizottság munkaprogramja során tudományos ülésen vitatják meg a nyugat-német történetírás főbb irányzatait, kölcsönösen tájékoztatják egymást újabb tudományos vitáikról és eredményeikről és egyezményt írnak alá a további együttműködésről.
/mti

--

bb 61. losonczi pál fogadta a lengyel népköztársaság mezőgazdasági miniszterét

k la/tr-ju la

1968. december 10.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke kedden hivatalában fogadta dr. mieczyslaw jagielski-t, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának póttagját, a lengyel népköztársaság hazánkban tartózkodó mezőgazdasági miniszterét. a találkozó szívélyes, baráti légkörben folyt le. /mti/

--

bb 62. bemutatkozott a bukaresti operaház balettegyüttese

t ol/tr-lm sr

1968. december 10.

a bukaresti állami opera- és balettszínház táncművészei kedden este tartották bemutatkozó előadásukat a magyar állami operaház színpadán. a közönség soraiban helyet foglaltak gyenes andrás és óvári miklós, az mszp központi bizottságának osztályvezetői, puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese, lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes. ott volt az előadáson dimitru turcus, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete, valamint a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja is.

/folyt.köv./

19.25/Lm

- 44 -

19.24 Zeli
19.25 Dny

bb 62. /bemutatkozott... 1. folyt./-Lm

a vendégművészek csajkovszkij: a hattyúk tava című balettjét adták elő. a zenekart cornel traillescu vezényelte. a főbb szerepeket ileana iliescu, sergiu stefanski, petre ciortea, raul erceanu, gabriela danovski és adrian caracas táncolta.

az előadást a közönség nagy tetszéssel fogadta./mti/

--

bb 63. időjárásjelentés

tr-lm la

1968. december 10.

a meteorológiai intézet jelenti december 10-én, kedden este:

a hideg idő tovább tart

várható időjárás szerda estig: időnkint kisebb felhő-
dődés, legfeljebb néhány helyen kisebb havazással. mérsékelt,
főként keleten időnként élénk északkeleti-keleti szél. hideg
idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 1-
minusz 4 fok között./mti/

--

19.50/Lm

- 45 -

19.51 Zeli
19.52 Dny

-vég-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1968. december 11.

1. derkovits-monográfia 450 reprodukcióval - interjú a szerzővel

1 tf/gk-lm sr

1968. december 11.

Új derkovits-monográfia került a boltokba a téli könyv vásárra. szerzője: Körner Éva. több éves művészettörténeti kutató- és rendszerező munkája érlette be gyümölcsét az ígéretes kiadvánnyal, amely már is felkeltette a művészetek és a könyvek barátainak érdeklődését.

- Idestova másfél évtizede foglalkoztat a derkovits-életmű műtörténeti feldolgozása és rendszerezése - közölte az mti munkatársával Körner Éva, s elmondta: - a két világháború közötti idő egyik legmarkánsabb magyar művészének munkássága különösen azért érdekes, mert a mester alkotói tevékenysége, pályája tükrözi nemzetének, korának történelmi problémáit is. törekedtem a feldolgozásban ennek az életműnek nemcsak a művészeti, hanem az általános, történelmi szemléletű bemutatására. a gondolati vezérfonal a derkovitsi ut egymásból logikusan következő szakaszainak reprezentálása volt. mert akik csupán a képeket nézik kiállításokon, galériákban, nem tudják igazán élvezni a kompozíciókat, ha nem ismerik a megszületés inspiratív tényezőit. a monográfia, bizom benne, beiskolázhajja, tanulmányozóit, olvasóit a derkovitsi életműbe. igaz, avatottabb művészetrajongóknak lehet már ilyen képzettségük, hiszen nem ez az első könyv a mesterről. a felszabadulás után pogány Ö. Gábor állított össze albumot, forrásértékű könyv a mester özvegyének „mi, ketten”, című visszaemlékezése, s készített különböző műfajban és terjedelemben kiadványt derkovitsról Fülep Lajos, Németh Lajos, Oetmácher Anna, Pernecky Géza, Szabó Júlia és a fővárosi képtárban rendezett 1954-es nagy derkovits kiállítás rendezője, Székely Zoltán is.

/folyt.köv./

Zoltán

- 1 -